

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 6/2014

Cena \$ 2.50

JUNE 2014

Poutní kostel Božího Těla ve Slavonicích

Město Slavonice leží 22 kilometrů jihozápadně od Telče téměř na hranicích s Rakouskem. Na malé výšině nad městem stojí kostel Božího Těla s loretánskou kaplí. Tento chrám je nejstarším eucharistickým poutním místem na sever od Alp.

O původu tohoto poutního místa je zaznamenána ve farním archivu tato pověst: Za jedné bouřlivé zimní noci v roce 1279 byl vyloupen farní kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Slavonicích. Mezi jinými věcmi byla ukradena i mnostrance s Nejsvětější svátostí. Hostii pak loupežníci na cestě odhodili. Pátrání po zločincích zůstalo marným. Na jaře příštího roku jeden slavonický pastýř pásal své stádo na pahorku, kde nyní stojí poutní kostel. Na blízkých polích orali rolníci. Najednou na stráni vzplál velký keř stojící nad hromadou kamení. Žár byl tak veliký, že i dobytek se choulil k zemi a vypadalo to, jako by zvířata padala na kolena. Pastýř začal křičet, že hoří a oráči se k němu začali sbíhat. Ke svému podivení však poznali, že nehoří keř, ale uprostřed hromady kamení září nebeským leskem neporušená Svatá hostie. Informovali o tom faráře a ihned se sešel průvod věřících a v procesi nesli Nejsvětější svátost zpět do farního kostela. Ovšem v městské bráně jim hostie zmizela. Objevena byla na původním místě mezi kamením. To se opakovalo třikrát. Nakonec si lidé uvědomili, že Bůh si zřejmě toto místo vyvolil a slavoničtí farníci se zavázali, že na místě nálezu Nejsvětější svátosti oltářní vystaví kostel k počtě Božího Těla a budou v něm odprošovat za úrážky a neuctu prokazovanou Eucharistií.

Ještě téhož roku 1280 zde byl skutečně postaven malý kostel a olomoučtí biskupové opakovaně udělovali těm, kdo toto místo navštíví odpustky. Kostel se stal významným centrem eucharistické úcty pro široké okolí a přicházeli sem poutníci z Čech, Moravy a Rakouska.

Za obléhání Slavonic husity v roce 1423 byl kostel zpuštěn, ale už v roce 1436 obnoven a 1437 znovu vysvěcen. Postupem času se dále rozšiřoval. V letech 1478 - 1491 původní stavbu nahradil nový dvojloďný pozdně gotický kostel, protože eucharistické poutě neustále sílily. Po skončení třicetileté války byl kostel v roce 1677 rozšířen o severní boční loď. Každoročně sem putovaly veliké davy poutníků.

Tehdy bývala německá kázání v kostele a česká venku na kamenné kazatelně. V 18. století zde o velké pouti přijímalo svátosti až 3.000 věřících. V roce 1783 mělo dojít v důsledku josefinských reforem ke zrušení kostela. Pro rozhodný odpor věřících a na přimluvu drnoleckého faráře Josefa Grosse u císaře Josefa II. byl nakonec kostel svému účelu ponechán, což byl ojedinělý případ záchrany poutního kostela v té době.

Roku 1820 byla ke kostelu přistavěna Loretánská kaple, v níž je uctívána milostná socha Panny Marie ze zrušeného vrátěnského kláštera. Ve Vratěnině u Jemnice býval v letech 1687 - 1814 klášter bosých mnichů poustevníků Augustiniánů a v jejich kostele se již před rokem 1699 nacházela Loretánská kaple, ke které putovalo velké množství věřících. Když klášter v roce 1814 zanikl, bylo jeho zařízení rozdáno a slavoničtí farníci si vyprosili sochu Panny Marie Loretánské včetně oltáře a roku 1820 vše převezli do Slavonic do farního kostela. Během léta téhož roku vybudovali při kostele Božího Těla zvláštní kapli, sochu sem slavnostně přenesli a od té doby je zde, podobně jako v Loretě v Itálii. Matka Boží uctívána.

K šestistému výročí založení poutního kostela Božího Těla v roce 1870 byla provedena jeho generální oprava a jubilejní oslavy vedl brněnský biskup Karel Nöttig. V druhé polovině 19. století se zde konaly dvě hlavní pouti. Slavnost Nalezení Svaté Hostie, vždy o šesté neděli po Velikonicích, a druhá na památku posvěcení chrámu, devatenáctou neděli po sv. Duchu. V té době prý návštěvy poněkud ochably, neboť ke stolu Páně přistupovalo „jen“ asi 600 věřících. Stále však přicházela procesí z Moravy, Čech a Dolních Rakous.

Poslední velká oprava kostela proběhla na přelomu 20. a 30. let dvacátého století. Její součástí byla i velká mozaika sv. Kryštofa na jižním boku dvojloďí. Po roce 1945 byla většina původních obyvatel Slavonic německého původu vystěhována a o několik let později byla farnost na dlouhá léta uzavřena do pohraničního pásma a poutní kostel Božího Těla začal chátrat. Avšak nezakl. Po pádu komunistického režimu byl znovu otevřen a je zde opět uctíván eucharistický zázrak i Loretánská

Hlavní oltář kostela Božího Těla s obrazem Korunování Panny Marie

Madona. Putují sem stejně jako dřív tisíce poutníků z českých zemí i z Rakouska.

Z interiérové výbavy je pozoruhodný rokokový poutní oltář Božího Těla slavonického sochaře a řezbáře Jana Schauera z roku 1780, který stojí na pravé straně hlavní lodi, kam byl přenesen ze středu kostela, kde stával původně přímo na místě zázraku. Dodnes se zde ukazuje kamení, na kterém byla pohozená hostie nalezena. Hlavní oltář má obraz Korunování Panny Marie a je zasvěcen sv. Duchu. Proto se tento chrám v minulosti též nazýval kostelem sv. Ducha. Obraz namaloval roku 1771 F. L. Deisseinger. Ve středu boční lodi je oltář sv. Floriána a sv. Rozálie s malovaným iluzivním pozadím.

Vedle kostela se nachází malý domek, který do roku 1778 sloužil jako poustevna. Kousek odtud tryská ze země pramen dobré léčivé vody nazývaný „poustevnická studna“. Obsahuje mimo jiné kyslík železitý, a nejen, že posiluje návštěvníky, ale často také své prosebníky uzdravuje.

Ze Slavonic vede k poutnímu kostelu křížová cesta tvořená malými kapličkami.

*Foto na titulní straně:
Poutní kostel Božího Těla ve Slavonicích*

Slavnost Těla a Krve Páně

750 let svátku Božího Těla

Původní svátek Božího Těla, který katolická církev slaví ve čtvrtek po svátku Nejsvětější Trojice, aby zvláště oslavila eucharistii, se po 2. vatikánském koncilu nazývá slavnost Těla a Krve Páně. Svátek zavedl Urban IV. roku 1264 po zázraku v Bolseně, kde knězi Petrovi z Prahy, který pochyboval o přítomnosti Pána Ježíše v eucharistii, při proměňování začala hostie krváčet. Roku 1314 byl svátek potvrzen papežem Klementem V. Od 15. stol. se po celé církvi rozšířil zvyk - procesí.

Církev zakouší, jak se stále naplňuje Kristův příslib:
„Hle, já jsem s vámi po všechny dny...“

Církev žije z eucharistie a v rozmanitých formách zakouší, jak se stále naplňuje Kristův příslib: „Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa!“ (Mt 28,20). V eucharistii se církev raduje z této přítomnosti s jedinečnou intenzitou, neboť chléb a víno se proměňují v tělo a krev Pána. Když o Letnicích církev, lid nové smlouvy, začala své putování k nebeské vlasti, Nejsvětější svátost nadále pravidelně doprovázela její dny a naplňovala je důvěryplnou nadějí. Kristus nám skrze přijímání svého těla a krve předává také svého Ducha.

Eucharistická oběť je „zdrojem a vrcholem celého křesťanského života“

Eucharistická oběť je „zdrojem a vrcholem celého křesťanského života. „Vždyť nejsvětější eucharistie obsahuje celé duchovní dobro církve, Krista samého, našeho velikonočního Beránka a živý chléb. Skrze své tělo, Duchem Svatým oživované a oživující, dává lidem život“. Proto církev stále upírá svůj pohled na Pána ve Svátosti oltářní, v níž odhaluje plné vyjádření jeho nesmírné lásky.

Nemusíme čekat na věčný život až po smrti

Ten, kdo se živí Kristem v eucharistii, nemusí čekat na věčný život až po smrti: má jej už na zemi jako prvotinu budoucí plnosti, která pojme člověka v jeho úplnosti. V eucharistii totiž dostáváme také záruku tělesného vzkříšení na konci světa: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má věčný život a já ho vzkřísím v poslední den“ (Jan 6,54).

*Vybráno z Encykliky sv. Jana Pavla II.
Ecclesia de Eucharistia*

O knězi Petrovi a zázraku v Bolseně čtěte více na straně 20.

K svátku tajemnému vroucně přistupujme,
z hloubi duše k němu píseň zanotujme.
Starého se vzdejme, všechno obnovujme,
srdce, řeč i skutky změníme.

Chvála na památku večere se vzdává,
když v předvečer svátků beránka Pán dává,
s ním chléb nekvašený, dávno podle práva
v Písmech otcům příslibený.

Když jsou nasyceni jídla tělesného,
Pán jim k podivení dá jíst těla svého:
vlastní rukou láme všem a pro každého
sebe - chléb, jak vyznáváme.

Pán dal klesajícím tělo v posílení,
on dal litujícím krev svou k občerstvení.
Tento kalich, praví, je vám pro spasení,
pijte z něho věčné zdraví.

Tím je provždy dána svátost Božích dětí;
ke cti Krista Pána, k spáse nám se světi.
Kněžím patří jíst a lidu rozdělit,
tělo Páně v sboru bratří.

Z chleba andělského pro lid chléb se stává,
pod způsobou jeho skutečnost je pravá.
Ó div předivoucí: Nejčistším se dává
v pokrm Kristus všemohoucí.

Bože trojjediný, z trůnu nebeského
sestup do hlubiny duší lidu svého;
ved' nás cestou spásy z kraje pozemského
v světlo své a sídlo krásy.

Hymnus Sacris solemniis - Sv. Tomáš Akvinský

LITURGICKÁ ČTENÍ

Slavnost Nejsvětější Trojice 15. června 2014

1. ČTENÍ - Ex 34, 4b-6. 8-9

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Mojžíš časně ráno vstal a vystoupil na horu Sinaj, jak mu přikázal Hospodin; v ruce měl dvě kamenné desky. Tu sestoupil Hospodin v oblaku, Mojžíš se tam vedle něho postavil a vzýval Hospodinovo jméno. Potom Hospodin prošel kolem něho a zvolal: „Hospodin, Hospodin, Bůh milosrdný a milostivý, shovívavý, velmi laskavý a věrný!“ Mojžíš se rychle vrhl k zemi, klaněl se a řekl: „Pane, jestliže jsem nalezl u tebe milost, ať jde Pán uprostřed nás. Ano, je to lid tvrdé šíje, ale odpusť naši vinu i náš hřích a přijmi nás jako dědictví.“

2. ČTENÍ - 2 Kor 13,11-13

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Bratři, žijte radostně, zdokonalujte se, buďte přístupní napominání, buďte svorní, žijte v pokoji, a Bůh, dárce lásky a pokoje, bude s vámi. Pozdravujte se navzájem svatým políbením. Pozdravují vás všichni věřící. Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží a společenství svatého Ducha s vámi se všemi!

EVANGELIUM - Jan 3, 16-18

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl Nikodémovi: „Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. Kdo v něho věří, není souzen; kdo nevěří, už je odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího.“

Slavnost Těla a Krve Páně 22. června 2014

1. ČTENÍ - Dt 8, 2-3. 14b-16a

Čtení z páté knihy Mojžíšovy.

Mojžíš řekl lidu: „Pamatuj na celou cestu, po níž tě vedl Hospodin, tvůj Bůh, čtyřicet let na poušti, aby tě pokoušel, aby tě zkušel, aby poznal, co je v tvém srdci, zda budeš zachovávat jeho příkazy, nebo ne. Pokoušel tě, dal ti pocítit hlad a nasýtil tě manou, kterou jsi neznal ani ty ani tvoji otcové, aby tě poučil, že člověk nežije pouze chlebem, ale že člověk může žít vším, co vychází z Hospodinových úst. Nezapomeň tedy na Hospodina, svého Boha, který tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví, který tě vedl po velké a strašné poušti, kde byli ohniví hadi a štíři, po pustině bez vody, který pro tebe vyvedl vodu z nejtvrdší skály, který tě sytil na poušti manou, kterou tvoji otcové neznali.“

2. ČTENÍ - 1 Kor 10,16-17

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Bratři! Kalich požehnání, který žehnáme - není to účast v Kristově krvi? Chléb, který lámeme - není to účast v Kristově těle? Protože je to jeden chléb, tvoříme jedno tělo, i když je nás mnoho, neboť všichni máme účast na jednom chlebě.

EVANGELIUM - Jan 6,51-58

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl zástupům: „Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa.“ Židé se mezi sebou přeli a říkali: „Jak nám tento člověk může dát jíst svoje tělo?“ Ježíš jim řekl: „Amen, amen, pravím vám: Když nebudete jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den. Vždyť mé tělo je skutečný pokrm a má krev je skutečný nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já žiji z Otce, tak i ten, kdo jí mne, bude žít ze mne. To je ten chléb, který sestoupil z nebe; ne takový, jaký jedli naši otcové, a umřeli. Kdo jí tento chléb, bude žít navěky.“

Sv. Petra a Pavla - 29. června 2014

1. ČTENÍ - Sk 3, 1-10

Čtení ze Skutků apoštolů.

Ve tři hodiny odpoledne, v hodinu určenou k modlitbě, šli Petr a Jan nahoru do chrámu. A právě tam přinášeli jednoho muže, chromého od narození. Den co den ho posazovali k chrámové bráně zvané Krásná, aby prosil o almužnu ty, kdo přicházeli do chrámu. Když viděl Petra a Jana, jak chtějí vejít do chrámu, prosil je o almužnu. Petr s Janem se však na něj upřeně zadívali a vyzvali ho: „Podívej se na nás!“ On tedy na ně pohleděl a čekal, že něco dostane. Ale Petr řekl: „Stříbro ani zlato nemám. Ale co mám, to ti dám: Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského - vstaň a chod!“ Vzal ho za pravou ruku a zdvihl ho. V tom okamžiku mu vstoupila síla do nohou a do kotníků: vyskočil, postavil se a chodil. Vešel s nimi do chrámu, chodil sem tam, poskakoval a chválil Boha. Všechny lidi ho viděl, jak chodí a chválí Boha. Poznali ho, že je to ten žebrák, co sedával u Krásné brány chrámu, a byli plni úžasu a jako bez sebe nad tím, co se s ním stalo.

2. ČTENÍ - Gal 1, 11-20

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galat'ánům.

Prohlašuji vám, bratři, že evangelium, které jsem vám hlásal, není dílo lidské: já jsem ho nepřijal ani se mu nenaučil od nějakého člověka, ale ze zjevení Ježíše Krista. Slyšeli jste přece, jak jsem se kdysi choval, když jsem byl ještě židem: pronásledoval jsem Boží církev, že to přesahovalo všechny meze, a snažil jsem se ji zničit. V horlivosti pro židovství jsem ve svém národě předstihoval mnoho svých vrstevníků, protože jsem byl daleko více než oni zaujat zvyklostmi po předcích. Bůh si mě však už v lůně matky vybral a svou milostí povolal a rozhodl, že mi zjeví svého Syna, abych o něm kázal radostnou zvěst pohanům. Neradil jsem se hned s lidmi ani jsem nešel nahoru do Jeruzaléma k těm, kteří byli apoštoly přede mnou. Odešel jsem do Arábie a pak se zase znovu vrátil do Damašku. Za tři roky potom jsem se odebral do Jeruzaléma, abych z vlastní zkušenosti poznal Petra, a pobyl jsem u něho patnáct dní. Z ostatních apoštolů jsem však viděl jen Jakuba, bratra Páně. Dovolávám se Boha za svědka, že nelžu, co vám tady píšu.

EVANGELIUM - Jan 21, 15-19

Slova svatého evangelia podle Jana.

Když se Ježíš ukázal svým učedníkům a posnádali, zeptal se Šimona Petra: „Šimone, synu Janův, miluješ mě více než ti zde?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé beránky.“ Podruhé se ho zeptal: „Šimone, synu Janův, miluješ mě?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce.“ Zeptal se ho potřetí: „Šimone, synu Janův, miluješ mě?“ Petr se zarmoutil, že se ho potřetí zeptal: „Miluješ mě?“, a odpověděl mu: „Pane, ty víš všechno - ty víš, že tě miluji!“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce! Amen, amen, pravím ti: Dokud jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodils, kam jsi chtěl. Ale až zestárneš, vztáhneš ruce, a jiný tě přepáše a povede, kam nechceš.“ To řekl, aby naznačil, jakou smrtí oslaví Boha. A po těch slovech ho vyzval: „Následuj mě!“

EVANGELIUM - Jan 14,15-21

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Jestliže mě milujete, budete zachovávat má přikázání. A já budu prosit Otce, a dá vám jiného Přímluvce, aby s vámi zůstal navždy: Duchu pravdy. Svět ho nemůže přijmout, protože ho nevidí a nezná. Vy ho znáte, neboť přebývá u vás a bude ve vás. Nenechám vás sirotky. Zase k vám přijdu. Ještě krátký čas, a svět mě už neuvidí, ale vy mě zas uvidíte, protože já jsem živ a také vy budete živi. V onen den poznáte, že já jsem ve svém Otci a vy ve mně jako já ve vás. Kdo má moje přikázání a zachovává je, ten mě miluje, a kdo mě miluje, toho bude milovat můj Otec a také já ho budu milovat a dám se mu poznat.“

Sv. Cyrila a Metoděje

5. července 2014

1. ČTENÍ - Iz 61, 1-3a

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Duch Páně, duch Hospodinův, je nade mnou, protože mě Hospodin pomazal, poslal mě zvěstovat radostnou zprávu pokorným, obvázat ty, jimž puká srdce, oznámit zajatým propuštění, svobodu uvězněným, hlásat Hospodinovo milostivé léto a den pomsty našeho Boha, potěšit všechny soužené, zarmoucené na Siónu obveselit, dát jim věnec místo popela, olej radosti místo smutku, šat jásotu místo malomyslnosti.

2. ČTENÍ - 2 Kor 4, 1-2.5-7

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korintánům.

Bratři! Když jsme pověřeni službou, nenecháváme se ovládnout malomyslností, protože nám Bůh milosrdně pomáhá. Nepoužíváme nečestných uskoků, nepočínáme si chytrácky ani nefalšujeme Boží slovo. Ale hlásáme pravdu naprosto otevřeně, a tak se doporučujeme lidskému úsudku před Bohem. Vždyť přece nehlásáme sebe, ale říkáme, že Ježíš Kristus je Pán, my však že jsme vaši služebníci kvůli Ježíši. Neboť Bůh, který řekl: 'Ať ze tmy zazáří světlo!', zazářil i v našem srdci, aby osvětlil lidi poznáním Boží velebnosti, která je na Kristově tváři. Poklad víry máme v nádobě hliněné. To proto, aby se ta nesmírná moc připisovala Bohu, a ne nám.

EVANGELIUM - Lk 10, 1-9

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát učedníků, poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: 'Pokoj tomuto domu!' Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijdete do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: 'Přiblížilo se k vám Boží království!'“

14.neděle v mezidobí

6. července 2014

1. ČTENÍ - Zach 9, 9-10

Čtení z knihy proroka Zachariáše.

Toto praví Hospodin: „Hlasitě zajásej, síónská dcero, zaplesej, dcero jeruzalémská, hle, tvůj král k tobě přichází, je spravedlivý a přináší spásu, je pokorný a jede na oslu, na oslátku, osličím mláďeti. Zničí válečné vozy z Efraima, válečné oře z Jeruzaléma, zlo-men bude bitevní luk. Národům ohlásí pokoj, bude vládnout od moře k moři, od řeky Eufratu až do končin země.“

2. ČTENÍ - Řím 8, 9.11-13

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Vy žijete ne podle těla, nýbrž podle Ducha, jestliže skutečně ve vás přebývá Duch Boží. Kdo totiž nemá Kristova Ducha, ten není jeho. A když sídlí ve vás Duch toho, který z mrtvých vzkřísil Ježíše, pak ten, který vzkřísil Ježíše, probudí k životu i vaše smrtelné tělo svým Duchem, který sídlí ve vás. Nuže, bratři, nejsme vázání povinnostmi k tělu, že bychom museli žít, jak chce tělo. Žijete-li totiž tak, jak chce tělo, musíte umřít; jestliže však s pomocí Ducha ničíte záladnost těla, budete žít.

EVANGELIUM - Mt 11, 25-30

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš se ujal slova a řekl: „Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci skryl před moudrými a chytrými, odhalil jsi je malíčkým; ano, Otče, tak se ti zalíbilo. Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo nezná Syna, jenom Otec, ani Otec nezná nikdo, jenom Syn a ten, komu to chce Syn zjevit. Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe mé jho a uče se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek. Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31. května 2014

Politické události

Češi a Slováci měli z celé EU nejnižší účast ve volbách do Evropského parlamentu

Letos posílá Česká republika do Evropského parlamentu sedm stran, z toho tři poprvé. Pětiprocentní hranici překonaly: ANO 2011, TOP 09 a Starostové, ČSSD, KSČM, KDU-ČSL, ODS a Strana svobodných občanů. ANO zvítězilo s 16,1 % a v těsném závěsu s rozdílem jedné desetiny procenta ho následovala TOP 09. Sociální demokraté získali 14,2 %, komunisté 11 %, lidovci 10 %, občanští demokraté 7,7 % a těsně se dostali do parlamentu i svobodní s 5,2 %. ANO získalo čtyři mandáty, stejně jako TOP 09 a sociální demokracie. Komunisté i lidovci obsadí tři křesla, občanští demokraté dvě a svobodní jedno. Oproti minulým volbám si rapidně si pohoršili občanští demokraté, kteří přišli o sedm mandátů. Ačkoli minulé volby vyhráli s 32 % procenty hlasů, letos klesli na předposlední příčku. Sociální demokraté si pohoršili o tři křesla a komunisté o jedno. Zlepšení zaznamenali jen lidovci, dostanou o jedno místo v parlamentu navíc. V pátek 23. a v sobotu 24. května se k urnám dostavilo v Česku pouze 18,2 % voličů, což je desetiprocentní pokles oproti volbám minulým. Nejvyšší účast byla tradičně v Praze (26 %) a nejnižší v Ústeckém kraji (14 %). Na Slovensku hlasovalo dokonce jen 13 % voličů.

Gauck: Česko-německé vztahy jsou i dějinami utrpení, ale budoucnost vidím pozitivně

Německý prezident Joachim Gauck navštívil počátkem května Česko. Se svým protějškem Milošem Zemanem vzdali hold obětem Terezína, prohlédli si automobilku Auto Škoda a Gauck také přednášel na Univerzitě Karlově. V první den státní návštěvy obdržel Gauck od české hlavy státu Řád Bílého lva I. třídy za příspěvek k rozvoji česko-německých vztahů. Zvláštní stupeň Velkého kříže za zásluhy o SRN převzal naopak Zeman. Prezidenti pak debatovali o česko-německých vztazích, ale i o situaci na Ukrajině. Program druhého dne započal přednáškou v Karolinu. V řeči na téma Evropská rozmanitost - evropské bohatství se Gauck zabýval česko-německým soužitím, které podle něj bylo i dějinami utrpení. Budoucnost společných vztahů ale vidí optimisticky. "Smutného vrcholu dosáhla tato nacionalistická, a dokonce rasistická politika okupací Československa nacistickým Německem," citovaly Gaucka LN. Prahu a Univerzitu Karlovu považuje za symboly Evropy a evropské myšlenky. Zdůrazňuje, že Němci a Češi mají mnoho společného. Například obě země zažily komunismus, objasnil první německý prezident pocházející z bývalé NDR. Gauck převzal od UK zlatou pamětní medaili za zásluhy v boji o demokracii, svobodu a lidská práva a za rozvoj spolupráce a porozumění mezi národy. "Češi a Němci

mají společně v Evropě jednu povinnost: už nikdy nepřípustit, aby mnohotvárnost byla zničena a násilí triumfovalo nad duchem - nikdy a nikde," řekl v projevu. Při návštěvě Národního památníku Terezín prezidenti uctili 35 tisíc obětí, které za druhé světové války nepřežily internaci v Malé pevnosti a ghettu. Pietnímu aktu, který ukončil židovskou molitbou rabín Karel Sidon, byli přítomni i bývalí terezínští vězni Tomáš Kosta a Felix Kolmer. Návštěvu České republiky zakončila 7. května prohlídka automobilky Škoda Auto v Mladé Boleslavi, kterou v 90. letech koupil německý koncern Volkswagen. "Volkswagen byl přesvědčen o tom, že tady jsou lidé, kteří mají odborné znalosti, a ta investice se vyplatila zejména z důvodu kvalitních pracovníků," řekl Gauck studentům a učňům Škody Auto podle LN. Podle něj je privatizace české automobilky tím nejlepším důkazem výborné česko-německé spolupráce v ekonomice. Gauck se Zemanem si prohlédli muzeum, výrobní linky a projeli se autem Škoda Superb ze 40. let, kterým jezdil československý prezident Edvard Beneš. Joachim Gauck absolvoval návštěvu Česka již podruhé. Poprvé to bylo v říjnu 2012, kdy uctil památku obětí Lidic, kterou srovnali se zemí nacisté za druhé světové války. Tehdy se také písemně omluvil bývalému prezidentovi Václavu Klausovi za vypálení Lidic a Ležáků.

Ekonomika

Praha oslavila 40 let provozu metra. Vyjely i dobové soupravy

Metro se pro cestující v Praze otevřelo poprvé 9. května 1974. Tento měsíc tomu tedy bylo přesně 40 let. Dopravní

podnik připravil pro návštěvníky v rámci oslav projížďku historickými soupravami i otevření depa na Kačerově. Přesto, že první návrhy na podzemní dopravu přinesl už v roce 1898 Ladislav Rott, s prvními pracemi se začalo až skoro o 70 let později, v roce 1966. Původní stavba počítala s podzemní tramvají, která se bude v širším centru města vracet zpět na povrch. Až o rok později byl původní plán přepracován na projekt metra. V roce 1974 byl slavnostně otevřen první úsek metra C ze stanice Florenc (původně Sokolovská) do stanice Kačerov. Souběžně s tím začala výstavba nových linek A a B. V týdnu od 5. do 9. května se cestující mohli v rámci oslav setkat na stanicích původní linky C s výstavami, křtem knihy nebo koncerty. Ve čtvrtek 8. května bylo pak otevřeno první depo na Kačerově, kde si mohli návštěvníci prohlédnout nejen vlaky, ale i technické zázemí metra. Sváteční den pak zpestřily všechny předchozí soupravy metra. Do provozu byla nasazena i úplně první vlaková souprava ruské výroby, která nesla označení Ečs.

Kurzovní listek

30. 5. 2014 (střed)

EUR, 1	27.470
Kanada, 1	18.629
USA, 1	20.186

Kultura

Pražské jaro zahájilo poctou Rafaelu Kubelíkovi, slavný dirigent by letos slavil sté narozeniny

Letošní ročník festivalu Pražské jaro je v plném proudu už třetí týden a pomalu se blíží do svého finále. Představila se (a ještě se představí) řada významných osobností světové i domácí klasické hudby, jako je sopranistka Violeta Urmana, houslistka a klavíristka Julia Fisher nebo známý pianista

Lang Lang. Slavnostní zahájení 12. května mělo tento rok oproti minulým letům hned několik zvláštností. Tradičně uváděné Mé vlasti od Bedřicha Smetany se ujala Česká filharmonie pod vedením dirigenta Jiřího Bělohlávky. Ten se rozhodl k neobvyklému kroku - jako první po mnoha letech uvedl pro Pražské jaro Mou vlast bez přestávky. Přímý přenos, který každoročně zajišťuje Česká televize, mohli letos zhlédnout diváci ve 26 zemích světa, včetně několika států ve východní a jihovýchodní Asii. Vstupenky na zahajovací koncert byly vyprodány už dlouho dopředu a také dvě reprízy byly diváky zcela zaplněny. Zahájení 69. ročníku bylo zároveň i poctou slavnému českému dirigentovi, skladateli a houslistovi Rafaelu Kubelíkovi, který roku 1946 stál na místě Jiřího Bělohlávky coby dirigent otevírající úplně první ročník Pražského jara. Připomínka světoznámého hudebníka se uskutečnila u příležitosti stého výročí jeho narození. I Pražského jara se samozřejmě dotkl zvláštní přídomek, který nese rok 2014, tedy Rok české hudby. Oslava české hudební tvorby se projevila v celkové skladbě programu, jedním z nejvýraznějších prvků je například zařazení tzv. Víkendu české komorní hudby na poslední víkend v květnu i v rámci festivalu. Závěrečný koncert se koná v úterý 3. června. Skladby Johannese Brahmsa a Antonína Dvořáka bude interpretovat americká houslistka Hilary Hahn společně s Frankfurt Radio Symphony Orchestra, který z dirigentského stupínku povede estonský dirigent Paavo Järvi. Rok ale jarem nekončí. Organizátoři zvou milovníky klasické hudby také na listopadový Klavírní festival Rudolfa Firkušného.

Hlavním hostem Světa knihy byla letos maďarská literatura

Jubilejní 20. ročník Mezinárodního knižního veletrhu a literárního festivalu Svět knihy se konal od 15. do 18. května v pražském Průmyslovém paláci. Čtenářům i odborné veřejnosti se na něm představilo přes 400 vystavovatelů z řad nakladatelů, knihkupců, knihovníků a také spisovatelů. Čestným hostem letošního ročníku bylo Maďarsko, které nabídlo autorská čtení, výstavy a debaty o současné i minulé literatuře pocházející z Maďarska. Propagovaly se například knihy Pétera Esterházyho, Pétera Nádasze či Krisztiny Tóthové. A kromě literatury zněla v maďarském stánku také hudba a bylo možné ochutnat maďarské klobásky a další speciality. Kromě evropských zemí tu šířily svoji domovskou literaturu také Tchaj-wan, Saudská Arábie či Japonsko. Třetím rokem v Praze vystavoval i Skandinávský dům, který podporuje severskou literaturu v Čechách. "Zájem o severskou literaturu je velký. Určitě to souvisí s velkým boomem skandinávské krimi, ale lidé čtou i jiné žánry. V našem stánku prodáváme a vystavujeme knihy, které čtenáři normálně neseženou. Například romány, které zrovna vyšly," uvedla za Skandinávský dům Jitka Jindřišková.

Svět knihy připravil pro návštěvníky více než pětistovku literárních pořadů. Hlavními tématy byly knihy zaměřené na fantasy a sci-fi. Série přednášek Kolik podob má kniha? se zabývala současnými trendy a vývojem knižní grafiky, ale i fenoménem elektronických knih. Mnoho pořadů se zaměřilo na nejmenší čtenáře, kterým četli autoři ze svých nejnovějších knih. Na festivalu se

ale nejen četlo. Pořadatelé připravili třeba sekci Svět knihy ve filmu. Šlo o projekce devíti filmů, které byly inspirovány předlohami ze světové literatury. Svět knihy na jevišti pak zval skoro na třicítku divadelních představení. Na veletrhu se prezentovala také nakladatelství. "Vystavujeme na veletrhu asi po pěti letech. Přestali jsme sem jezdit, protože se nám příliš nelíbila místní atmosféra. Ale pořadatelé se snaží o dobrý doprovodný program," vysvětlila Tereza Horváthová z nakladatelství Baobab, které se zaměřuje na výtvarné knihy pro děti. Horváthové se především nezamlouvá představa, že lidé chápou festival jako slevovou akci, protože mnoho knihkupců a nakladatelů na něm nabízí knihy za snížené ceny. Na veletrhu se prodávaly i staré knihy. Antikváři kromě prodeje knih připravili výstavu Design ve službě, která mapovala celoživotní dílo grafického designéra a výtvarníka Ladislava Sutnara. Veletrh byl také místem předávání mnoha literárních cen. Cenu Jiřího Ortena, určenou mladým autorům do 30 let, předal Svaz knihkupců a nakladatelů Ondřeji Hanusovi za jeho básnickou sbírku Výjevy.

Zemřela významná česká výtvarnice Adriena Šimotová

V pondělí 19. května zemřela v Praze malířka a grafika Adriena Šimotová. Bylo jí 87 let. Médium to oznámila její neter Michaela Šetliková. Šimotová patřila k výrazným představitelkám generace šedesátých let. S její tvorbou bývá spojován hluboký etický kredit a zájem o člověka. Její obrazy jsou k vidění nejen u nás, ale i v galeriích v Paříži, Washingtonu, Stockholmu nebo Tokiu. Studovala na Umě-

leckoprůmyslové škole v Praze, kde se seznámila se svým manželem malířem Jiřím Johnem a řadou dalších umělců, kteří později tvořili základ skupiny UB 12. Ta se začala formovat počátkem padesátých let. Uspořádala několik výstav, jež zaznamenaly velmi kladný ohlas, ale už v roce 1970 byla oficiálně zakázána. Šimotová stále zkoušela nové výtvarné techniky a postupy. Proslula grafikami, které vytvářela pomocí mačkání, prořezávání a vrstvení papíru. Do své tvorby promítala své životní těžkosti, bolesti a ztráty. Výrazný zlom nastal v sedmdesátých letech, kdy její manžel podlehl vleklé chorobě postupného selhávání jater. Do té doby svá díla stavěla na zářivých barvách po vzoru pop-artu. Poté se obrátila k melancholickým tónům a motivům strachu a samoty. Stejně tak ji poznamenala smrt jejího syna v roce 1994. Dílo Adrieny Šimotové je zastoupeno v celé řadě českých i zahraničních galeriích. Jako jedno z mála děl českých výtvarníků se stalo součástí sbírek slavného pařížského Centre Pompidou. Ve Francii byla také v roce 1991 jmenována rytířem Řádu za umění a literaturu. Za svou tvorbu však byla v oceněna už mnohem dříve. V roce 1970 dostala zlatou medaili na bienále ve Florencii, o devět let později zase velkou cenu na bienále v Lublani. Ocenění se dočkala i doma. V roce 2005 se stala jednou z prvních laureátek Ceny ministerstva kultury za přínos v oblasti výtvarného umění. Před třemi lety ji Museum Kampa společně s Galerií Rudolfinum uspořádalo retrospektivní výstavu k příležitosti 85. výročí. V posledních letech byla Adriena Šimotová značně fyzicky omezená, přesto tvořila až do konce života.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Zemřel řeckokatolický biskup Ján Hirka

Ve čtvrtek 10. dubna 2014 zemřel ve věku 90 let slovenský řeckokatolický emeritní prešovský biskup Mons. Dr.h.c. Ján Hirka. Knězem byl 65 roků, biskupem 25 let. Záušní liturgie s pohřebními obřady se konala 15. dubna 2014 v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Prešově. Tělesné pozůstatky zesnulého biskupa Jána Hirku byly po obřadech převezeny do jeho rodné obce Abranovce, kde byla v chrámu Narození Přesvaté Bohorodičky Panychída a následně byly uloženy na místním hřbitově.

Ján Hirka se narodil 16.11.1923 v Abranovcích v okrese Prešov. Roku 1944 nastoupil do Řeckokatolického semináře v Prešově. Po čtyřech letech byl blahoslaveným biskupem Pavlem Petrem Gojdičem OSBM poslán na studia na Bohosloveckou fakultu UK v Praze. V roce 1949 jej světitel biskup ThDr. Vasiľ Hopko v kapli prešovského kněžského semináře vysvětil na kněze. Během pokusu o likvidaci Řeckokatolické církve od 28.4.1950 se ukrýval a tajně pokračoval v pastorační činnosti. Státní bezpečnost ho však sledovala, v roce 1952 byl zatčen a odsouzen na tři roky vězení. Po obnovení oficiální činnosti Řeckokatolické církve v roce 1968 ho Svatý otec Pavel VI. jmenoval ordinářem – apoštolským administrátorem prešovského biskupství s právy diecézního biskupa. V prosinci 1989 byl papežem Janem Pavlem II. jmenován sídelním biskupem a dne 17.2.1990 mu kardinál Jozef Tomko udělil biskupské svěcení. Prešov byl centrem řeckokatolíků v celém bývalém Československu, i po rozdělení republiky v roce 1993 až do ustanovení pražského exarchátu (1996) a košického exarchátu (1997). Biskup Hirka přešel do emeritní služby 10.12.2002. Za celoživotní dílo a činnost ve prospěch církve obdržel mimo jiné vysoké státní vyznamenání, Řád Andreje Hlinky I. třídy a čestný doktorát Prešovské univerzity.

Pavel VI. bude blahorečen 19. října 2014

Pavel VI. – civilním jménem Giovanni Battista Montini – bude blahorečen 19. října 2014, v den ukončení mimořádného shromáždění biskupské synody o rodině. Informace byla potvrzena po setkání prefekta Kongregace pro svatořečení kardinála Angela Amata s papežem Františkem, který schválil dekret o zázraku na přímlovu Pavla VI.

„Již v roce 1934, o mnoho let dříve, než se stal biskupem, napsal: 'Kristus je neznámý, zapomenutý, nepřítomný ve velké části současné kultury.' Mladý Montini byl pevně přesvědčen o tom, že křesťanství, které se nesetká se všemi formami každodenního života lidí, tzn. nestane se kulturou, nebude schopné se dále sdílet,“ komentoval zprávu o blahorečení kardinál Angelo Scola, Montiniho nástupce na stolci milánského arcibiskupa. „Naše církev chce projít, společně se všemi našimi bratry a sestrami, cesty onoho pole, kterým je svět, a jít vstříc všem ženám a mužům,“ dodal Scola.

Zázrak, který umožnil blahorečení, se odehrál v roce 2001 ve

Spojených státech amerických a týkal se uzdravení těžce postiženého nenarozeného dítěte (24. týden těhotenství). Matce byl navržen potrat, ta jej však odmítla. Na radu jisté řádové sestry prosila o uzdravení na přímlovu papeže Pavla VI., autora encykliky Humanae vitae o předávání lidského života. O deset týdnů později lékaři zaznamenali značné zlepšení zdravotního stavu. Zázračné uzdravení dnes již třináctiletého dítěte schválila lékařská komise Kongregace pro svatořečení 12. prosince 2013.

Pavel VI. byl zvolen papežem v roce 1963. Ihned po nástupu se přihlásil k dílu II. vatikánského koncilu, které započal jeho předchůdce Jan XXIII. Roku 1964 se v Jeruzalémě setkal s konstantinopolským patriarchou Athenagorem I. Jejich symbolické objetí předznamenalo sblížení pravoslavné a katolické církve. V roce 1965 ustavil Pavel VI. biskupskou synodu. Byl prvním papežem, který navštívil pět kontinentů. Je autorem sedmi encyklik, např. Ecclesiam suam o dialogu v církvi i mezi církví a světem, Sacerdotalis caelibatus o kněžském celibátu, Humanae vitae o manželství a předávání života. Významná je též jeho exhortace Evangelii nuntiandi o hlásání evangelia.

V Hradci Králové začíná

unikátní výstava o dějinách biskupství

Biskupství královéhradecké slaví 350. výročí svého založení. 10. listopadu 1664 vydal papež Alexandr VII. zakládací bulu biskupství a prvním episkopem ustanovil Matouše Sobka z Bilenberka. K tomuto výročí byla ve výstavní síni biskupské rezidence 27. května 2014 zahájena výstava 350 let Biskupství královéhradeckého - Zapomenuté poklady z církevních sbírek 1664-2014. Tato výstava potrvá do konce listopadu 2014.

Jubilejní výstava přibližuje návštěvníkům dějiny královéhradecké diecéze od středověku až po současnost prostřednictvím atraktivních exponátů z církevních sbírek, které ve své většině nebyly dosud veřejnosti prezentovány. Je doplněna počítačovou aplikací s medailonky všech dvaceti pěti královéhradeckých biskupů i popisem poutních a významných kostelů v diecézi. Každé z historických období reprezentují zvlášť vybrané artefakty. Například nejstarší dobu dokresluje tzv. Rohenická kasule zdobená vzácnou středověkou výšivkou z konce 15. století s motivem Madony. Unikátem je poprvé prezentovaný soubor osmi měděných matric z 18. století pocházející z dominikánské klášterní rezidence v Nových Dvorech u Kutné Hory. Návštěvníci si mohou zblízka prohlédnout milostnou oblékací sochu Madony z Hemže oděnou do původních šatů z 18. století. Z doby episkopátu Josefa Doubravy se dochovala návštěvní kniha rezidence, která je nesporným svědkem toho, že biskupství bylo živým společenským centrem. Zcela osobní věci – brýle, hodinky – přibližují biskupa Karla Otčenáška, jehož návrat do diecéze byl zároveň i návratem církevního života do všedních dnů. Pro školy je připraven interaktivní program.

Podle zpráv České biskupské konference

Papež František na cestě do Svaté země

„Aby byli jedno.“ To bylo motto cesty papeže Františka do Svaté země, která se konala ve dnech 24. - 26. května 2014. Návštěva spojená se setkáním papeže s ekumenickým patriarchou Bartolomějem I. připomněla 50. výročí symbolického objetí mezi Pavlem VI. a Athenagorasem I. Papež František před odjezdem navštívil v pátek 23. května 2014 římskou baziliku Santa Maria Maggiore, aby zde cestu světil Panně Marii. Letadlem z Říma s papežem cestovalo asi 70 novinářů a 20 členů papežského doprovodu, mezi kterými byl kardinál Parolin, státní sekretář Svatého stolce, kardinál Sandri, prefekt Kongregace pro východní církve a kardinál Koch, předseda Papežské rady pro jednotu křesťanů. Vůbec poprvé v historii byli v papežské delegaci také dva představitelé jiných náboženství – buenosaireský rabín Abraham Skorka a argentinský představitel islámu Omar Ahmed Abud.

Papeže Františka nejprve přivítalo Jordánsko

Svatý otec přiletěl do Jordánska v sobotu 24. května 2014 hodinu po poledni. V královském paláci se papež nejprve osobně přivítal s královskou rodinou: králem Abdalláhem II., jeho ženou královnou Raniou a jejich čtyřmi dětmi. Jordánský král ve svém projevu svou zemi představil jako místo, kde „muslimové a křesťané budují a sdílejí svou budoucnost, na společném základě vzájemné úcty, míru a úcty k Bohu.“

Papež František ve svém pozdravu poděkoval za to, že Jordánsko poskytuje pohostinnost velkému množství palestinských a iráckých uprchlíků, ale i uprchlíkům z jiných krizových oblastí, zejména ze sousední Sýrie. Pak se obrátil k místním křesťanům, kterých je v zemi - nepočítaje uprchlíky - zhruba 107 tisíc: „Rád bych vroucně pozdravil křesťanské komunity, které jsou přítomny v této zemi již od apoštolských dob a jsou přínosem k obecnému blahu společnosti, do které jsou plně začleněny. Přestože jsou dnes početně menšinové, mohou vyvíjet kvalifikovanou a ceněnou činnost na výchovném a zdravotnickém poli prostřednictvím škol a nemocnic a klidně vyznávat svoji víru v úctě k náboženské svobodě, jež je základním lidským právem a na kterou, jak hluboce doufám, bude brán zřetel všude na Blízkém východě a na celém světě... Kéž by tato návštěva přispěla k růstu a prosazování dobrých a srdečných vztahů mezi křesťany a muslimy.“

Papež František s Jordánským králem Abdalláhem II. a jeho rodinou

Věřící při mši svaté na stadionu v Ammánu

Potom papež František zamířil na ammánský stadion ke slavení mše svaté. Přijel v otevřeném vozu, aby mohl pozdravit na 50 tisíc přítomných věřících, a to nejenom křesťanů a nejenom Jordánců. Nad pestrobarevným zástupem vlály kupříkladu také libanonské či filipínské prapory a nechyběli četní křesťanští uprchlíci ze Sýrie, Palestiny a Iráku. Při této mši svaté přistoupilo více než 1400 dětí k prvnímu svatému přijímání. Pořadkovou službu vzorně zajišťovali skauti a také desítky mladých dobrovolníků. Liturgie probíhala arabsky a italsky.

Papež František se ve své homilii zamýšlel nad evangeliem šesté velikonoční neděle (Jan 14,15-21), které, jak řekl, vybízí k rozjímání o tom, co Duch svatý koná v Kristu a v nás. Toto působení papež shrnul do tří sloves: Duch připravuje, pomazává a posílá.

„Ve chvíli křtu spočinul na Ježíšovi, aby Jej připravil na Jeho poslání spásy; poslání charakterizované pokorným a mírným stylem Služebníka připraveného sdílet se a cele se darovat. Duch svatý je však přítomen už od počátku dějin spásy a působil v Ježíši ve chvíli Jeho početí v panenském lůně Marie z Nazaretu uskutečněním zázračné události Vtělení. Potom Duch svatý působil v Simeonovi a Anně v den uvedení Ježíše do chrámu (srov. Lk 2,22). Oba očekávali Mesiáše inspirováni Duchem svatým. Simeon a Anna při pohledu na Dítě tuší, že je Tím, kterého očekává veškerý lid. V prorockém postoji dvou starců je vyjádřena radost ze setkání s Vykupitelem a v jistém smyslu se uskutečňuje příprava na setkání Mesiáše s lidem.“

„Různé zásahy Ducha svatého jsou součástí harmonického působení jediného plánu božské lásky. Posláním Ducha svatého je rodit harmonii a působit pokoj v různých kontextech a mezi různými subjekty“, pokračoval papež. Rozmanitost lidí a smýšlení nesmí vyvolávat odmítání a zábrany, protože různost je vždycky obohacením, zdůraznil.

„Za druhé, Duch svatý pomazává. Vnitřně pomazal Ježíše a pomazal také učedníky, aby měli stejné smýšlení jako Ježíš a mohli do svého života přijmout postoje usnadňující pokoj a společenství. Pomazáním Ducha je naše lidství poznamenáno svatostí Ježíše Krista a uschopňuje nás milovat bratry toutéž láskou, jakou Bůh miluje nás. Proto je nezbytné činit gesta pokory, bratrství, odpuštění a smíření. Tato gesta jsou předzvěsti

a podmínkou pravého, pevného a trvalého pokoje.“

Prosme Otce, aby nás pomazal, abychom se stali plně Jeho dětmi, cítili se všichni bratry, vzdalovali od sebe zášť a rozdělení a mohli se bratrsky milovat, vyzýval Svatý otec.

„A nakonec Duch svatý posílá. Ježíš je Poslaný, pln Otcova Ducha. Pomazání tímto Duchem jsme také my posláni jako nositelé a svědkové pokoje. Jak jen svět potřebuje, abychom se stali posly míru, svědky míru! A proto nás také svět žádá, abychom přinášeli pokoj a svědčili o něm.“

Pokoj však není možné koupit, podotkl Petrův nástupce. Pokoj je dar, který je třeba trpělivě hledat a takřka „řemeslně“ tvořit pomocí malých i velkých gest, která prostupují náš každodenní život.

„Cesta pokoje se upevňuje, uznáváme-li, že všichni máme stejnou krev a jsme součástí lidského rodu a nezapomínáme-li, že máme jediného Otce v nebi a že jsme všichni Jeho dětmi, učiněnými k Jeho obrazu a podobě.“

Setkání papeže františka s uprchlíky v Betánii

Jordánsko je zemí, která poskytuje útočiště největšímu počtu uprchlíků vzhledem k počtu místního obyvatelstva, tedy dvou milionům vůči šesti a půl milionům, kteří obývají rozlohu o 10 tisíc kilometrů čtverečních větší než je Česká republika. Také proto se papež František chtěl setkat se zástupci této sociální vrstvy. Toto podvečerní setkání se konalo v Betánii v Zajordání, tedy v místech, kde podle křesťanské tradice působil Jan Křtitel. Kromě delegací uprchlických komunit z Palestiny, Iráku a Sýrie se jej účastnila také hendikepovaná mládež. Papeže zde opět přivítal Jordánský král Abdallah II., který osobně řídil speciální vyhlídkové vozidlo, jímž Františka provedl po jednotlivých zastaveních zdejších historických památek. Samotné setkání se konalo v kostele latinského ritu, jehož základní kámen zde požehnal roku 2009 Benedikt XVI., a účastnilo se jej přibližně 600 lidí.

Svatý otec František v Betlémě

V neděli ráno 25. května odletěl papež František se svým doprovodem třemi rtulníky z Amánu do Betléma, města, kde se narodil náš spasitel Ježíš Kristus. Od roku 1995 je Betlém součástí Palestinského státu. Jeho prezident Mahmúd Abbás přivítal papeže Františka ve svém sídle asi v půl deváté dopoledne. Po soukromém rozhovoru pak za přítomnosti tamějšího diplomatického sboru následovaly oficiální promluvy palestinského prezidenta i papeže. Od prezidentského paláce se papež Franti-

Papež František se modlí u betonové zdi, která odděluje Palestinu a Izrael

šek vydal v odkrytém džipu betlémskými ulicemi k Náměstí jesliček, bouřlivě pozdravován zástupy. V místě, kde se dva a půl kilometrová trasa této cesty přiblížila k umělé betonové stěně, která kolem dokola obkličuje betlémskou enklávu Palestinského státu a odděluje ji od Izraele, poručil papež František neplánovaně zastavit vůz, vystoupil z něho a přistoupil ke zdi, aby obrácen čelem k ní setrval pár okamžiků mlčky v modlitbě.

Náměstí jesliček a prostranství přilehlé k bazilice Narození Páně, které mají kapacitu přibližně 9 tisíc osob, byly zcela zaplněny. Kromě místních byly přítomny delegace křesťanů z pásma Gazy, Galileje a několik stovek migrantů pocházejících z Asie. Liturgie ze slavnosti Narození Páně byla slavena latinsky a arabsky, přímluvy byly také v italštině, francouzštině a v jazyce tagalog. Ve své homilii papež František kázal o znamení, které pastýřům oznámili andělé, tedy o „děťátku položeném v jeslích.“

„Dítě Ježíš narozené v Betlémě je znamením daným Bohem těm, kteří očekávali spásu, a navždy zůstane znamením Boží něhy a přítomnosti Boha ve světě. „To bude pro vás znamením: Naleznete děťátko...“

Také dnes jsou děti znamením – pokračoval papež. Znamením naděje, života, ale také diagnostickým znamením stavu zdraví rodiny, společnosti a celého světa. Jsou-li děti přijímány, milovány, chráněny a opatrovány, je rodina zdravá, společnost lepší a svět lidštější.

„Bůh říká také nám, mužům a ženám 21. století: To bude pro vás znamením: hledejte dítě... Betlémské dítě je křehké jako všichni novorozenci. Neumí mluvit, a přece je Slovem, které se stalo tělem a přišlo změnit srdce a život lidí. To Dítě je jako každé jiné dítě slabé a potřebuje pomoc a ochranu. Také dnes mají děti zapotřebí přijetí a ochranu již od mateřského lůna.“

Bohužel - řekl dále Svatý otec - v tomto našem světě, který rozvinul ty nejsložitější technologie, stále existují děti žijící v nelidských podmínkách, žijící na okraji společnosti, na periferiích velkých měst nebo v zemědělských oblastech. Mnoho dětí je dodnes vykořisťováno, zotročováno a jsou vystaveny násilí, špatnému zacházení a ilegálnímu obchodování. Příliš mnoho dětí je dnes uprchlíky, utečenci, často ztroskotanci na mořích, zvláště ve vodách Středozemního moře. Za to všechno se dnes stydíme před Bohem, před Bohem, který se stal Dítětem.

„A ptáme se: Kdo jsme my tváří v tvář Dítěti Ježíši? Kým jsme před dětmi dneška? Jsme jako Maria a Josef, kteří přijímají Ježíše a starají se o Něj s mateřskou a otcovskou pečlivostí? Anebo jsme jako Herodes, který jej chce zlikvidovat? Jsme jako pastýři, kteří pospíchají, aby se Mu poklonili a uctili Jej svými nepatrnými dary? Anebo jsme lhotejní? Možná jsme rétory či pobožníkáři; lidmi zneužívajícími obraz chudých dětí za účelem zisku? Jsme schopni být u nich a „ztrácet“ s nimi čas? Umíme jim naslouchat, pečovat o ně, modlit se za ně a s nimi? Anebo je přehlízíme, abychom se mohli zabírat svými zájmy?“

„To bude pro vás znamením: Naleznete děťátko...“ – pokračoval papež opět citací z Matoušova evangelia. Možná že ono dítě pláče. Pláče z hladu nebo je mu zima anebo chce pochovat... I dnes děti pláčou, velmi pláčou a jejich pláč nás interpeluje.

„Ve světě, který denně zahazuje tuny potravin a léků, existují děti, které marně pláčí, protože mají hlad nebo je trápí snadno léčitelné nemoci. V době, která hlásá ochranu nezletilých, se obchoduje se zbraněmi, jež jsou dávány do rukou vojákům, kteří jsou ještě dětmi, a obchoduje se s produkty vyrobenými malými dětskými otroky. Jejich pláč je dušen: musí bojovat, pracovat a nemohou plakat. Ale pláčí pro ně matky, Rachele dneška oplakávají svoje děti a nejsou k utišení (srov. Mt 2,18).“

„To vám bude znamením“ – přešel papež k závěru svojí homilie: Dítě Ježíš narozené v Betlémě, každé dítě, které se kdekolí na světě narodí a vyrůstá, je diagnostickým znamením umožňujícím prověřit stav zdraví naší rodiny, naší komunity, našeho národa. Z této otevřené a poctivé diagnózy může vytrysknout nový styl života, ve kterém již nebudou konfliktní vztahy, útlak a konzumismus, ale vztahy bratrství, odpuštění, smíření, sdílení a lásky.

Při mši svaté v Betlémě na Náměstí jeslíček

Po skončení eucharistie pozdravil papeže latinský jeruzalémský patriarcha Fouad Twal, po němž se o překvapení postaral papež František, který v rámci plánované nedělní promluvy před mariánskou modlitbou Regina caeli, oslovil nejvyšší politické představitele Palestiny a Izraele:

„Na tomto místě, kde se narodil Kníže pokoje, bych rád vyslovil svoje pozvání Vám, pane prezidente Máhmúde Abbási, a panu prezidentovi Šimonu Perésovi, abyste se spolu se mnou spojili v intenzivní modlitbě k Bohu za dar pokoje. A jako místo konání tohoto modlitebního setkání nabízím svůj dům ve Vatikánu. Všichni touží po míru, mnoho lidí jej denně vytváří malými gesty; mnozí trpí a trpělivě snášejí námahu četných po-

kusů o jeho vytvoření. A všichni, zvláště ti, jejichž úkolem je sloužit vlastnímu národu, máme povinnost stát se nástroji a tvůrci pokoje především v modlitbě. Budovat pokoj je obtížné, ale žít bez pokoje jsou muka. Všichni muži a ženy této země a celého světa nás žádají, abychom přednesli Bohu jejich vroucí touhu po pokoji.“

Po skončení bohoslužby papež poobědval v přílehlém františkánském konventu spolu s osmi palestinskými rodinami, jejichž život je bolestně poznamenán izraelsko-palestinským konfliktem. Po obědě se Petrův nástupce vydal navštívit betlémskou baziliku a jeskyni Narození, kde se zastavil k soukromé modlitbě.

Setkání papeže s dětmi v uprchlickém táboře Dheisheh

Tečkou za návštěvou Betléma bylo setkání s několika stovkami dětí v pět kilometrů vzdáleném Phoenix Center, sociálním středisku uprchlického tábora Dheisheh, kde je na rozloze necelých dvou kilometrů čtverečních nuceno žít přes 13 tisíc lidí. Papež zde strávil intenzivní půlhodinku s místními dětmi, jejichž zástupce se s ním za pomoci tlumočnicka a částečně také v italštině rozdělil o každodenní trpké zkušenosti ze života v tomto táboře.

„Chápu, co mi chcete říci a jaké je poselství, které mi předáváte. Nenechte se nikdy svazovat minulostí. Hled'te stále vpřed. Pracujte a zápasejte o to, čeho chcete dosáhnout. Vězte však, že násilí nikdy nelze přemoci násilím! Násilí se přemáhá pokojem! Pokojem, prací a důstojností umožněte své vlasti jít vpřed! Děkuji vám za přijetí. Bůh vám žehnej. A prosím vás, abyste se modlili za mne. Mockrát děkuji.“ Řekl mimo jiné papež František.

Papež František v Izraeli

Odpoledne papež s doprovodem odletěli opět vrtulníky do Tel Avivu. Zde Svatého otce přivítal izraelský prezident, premiér a celá izraelská vláda. Během oficiálního ceremoniálu pronesl uvítací projev Šimon Perés a po něm promluvil František, který zde zopakoval svoje betlémské pozvání ke společné návštěvě Vatikánu a k modlitbě za mír adresované izraelskému a palestinskému prezidentovi.

Ihned poté se papež spolu s doprovodem přesunuli do Jeruzaléma. Zde je přivítal jeruzalémský starosta Nir Barkat. Na jeruzalémském konzulátu apoštolské nunciatury se pak uskutečnilo první setkání římského biskupa s konstantinopolským patriarchou podobně jako před padesáti lety. František a Bartoloměj zde při této příležitosti podepsali společnou deklaraci.

Papež František a patriarcha Bartoloměj se společně modlí u Božího hrobu

Vrcholem této společné pouti, ale také dalším historickým krokem ekumenického narovnání vztahů mezi oběma církvemi, však bezesporu bylo podvečerní setkání římského biskupa a konstantinopolského patriarchy v bazilice Božího hrobu, jež bylo na tomto místě také první. Vůbec poprvé se totiž konala ekumenická bohoslužba v tomto nejvíce uctívaném chrámu křesťanského kultu, ale také v chrámu, kde je rozdělení křesťanů nejvíce viditelné. Bazilika Božího hrobu je společně vlastněna latinskou, řeckou pravoslavnou a arménskou apoštolskou církví, přičemž bohoslužby zde smí sloužit ještě pravoslavné církve koptského, syrského a etiopského ritu. Místa a časy bohoslužeb v bazilice Božího hrobu jsou přesně určeny pravidly tzv. statu quo, které stanovil turecký sultán roku 1757. V této bazilice se tedy poprvé v dějinách konala ekumenická bohoslužba za účasti představitelů všech zmíněných církví a přítomni byli také biskupové anglikánské a luteránské církve.

„S bázní, dojetím a úctou se nacházíme na tomto místě,“ začínal svou homilii konstantinopolský patriarcha Bartoloměj, který hovořil o poselství hrobu, z něhož vyšel život, a mimo jiné řekl:

„Je to poselství, že dějiny nemohou být programovány a že poslední slovo v dějinách nepatří člověku, ale Bohu. Strážce světské moci marně střežily tento hrob. Marně k němu přivalili velký kámen, aby jej uzavřeli a nikdo jej nemohl odvalit. Marné jsou dlouhodobé strategie světských mocností a je zcela zřejmé, že před soudem a vůlí Boha je vše nejisté. Jakákoli snaha současného lidstva tvořit vlastní budoucnost autonomně a bez Boha je prázdnou domýšlivostí.“

Papež František na to ve své homilii navázal, když řekl, že „přijímáme milost této chvíle a zastavujeme se u prázdného hrobu, abychom znovu objevili velikost svého křesťanského povolání: jsme muži a ženy zmrtvýchvstání“:

„Jistě nemůžeme popřít rozdělení, která mezi námi, Ježíšovými učedníky, existují. Toto svaté místo nám umožňuje vnímat jejich drama s větší bolestí. A přece s vděčností a úžasem uznáváme, že před padesáti lety oni ctihodní otcové (Pavel VI. a Athenagoras) z vnuknutí Ducha svatého učinili opravdu důležité kroky směrem k jednotě. Jsme si vědomi, že zbývá ujit ještě kus cesty, abychom dosáhli oné plnosti společenství, které by se mohlo vyjádřit také společným eucharistickým stolem, což si vroucně přejeme. Rozdíly nás nemají děsit a ochromovat naši cestu. Máme věřit, že jako byl odvalen kámen z hrobu, tak budou moci být odstraněny všechny překážky, které dosud brání plnému společenství mezi námi. Bude to milost vzkříšení,

kteřou můžeme předjímat již dnes. Pokaždé když vzájemně prosíme o odpuštění za hříchy, kterých jsme se dopustili vůči ostatním křesťanům, a pokaždé, když máme odvahu toto odpuštění udělit a přijmout, činíme zkušenost vzkříšení! Pokaždé když po překonání starých předsudků nacházíme odvahu prosazovat nové bratrské vztahy, vyznáváme Krista, který vpravdě vstal z mrtvých! Pokaždé když myslíme na budoucnost církve v perspektivě jejího povolání k jednotě, září světlo Velikonočního rána! S ohledem na to chci znovu vyjádřit přání vyslovené již mými předchůdci, totiž pokračovat v dialogu se všemi bratry v Kristu, abychom našli způsob, jak plnit službu vlastní římskému biskupovi, která by ve shodě s jeho posláním a v otevřenosti k nové situaci mohla být v aktuálním kontextu službou lásky a společenství uznávanou všemi (Ut unum sint, 95-96).

Svatosti, milovaný bratře, všichni draží bratři, odložme stranou váhání, která jsme zdělili z minulosti a otevřeme svoje srdce působení Ducha svatého, Ducha Lásky (srov. Řím 5,5) a Pravdy (srov. Jan 16,13), abychom společně hbitě kráčeli k požehnánímu dni našeho znovu nalezeného plného společenství. Na této cestě vnímáme podporu, které se nám dostává modlitbou, kterou sám Ježíš v tomto městě v předvečer svého umučení, smrti a vzkříšení pozvedl k Otci za svoje učedníky a kterou si neúnavně a pokorně bereme za svou: „Ať jsou jedno... aby svět uvěřil“ (Jan 17,21).“ Řekl papež František závěrem své promluvy v jeruzalémském chrámu Božího hrobu.

Papežovo setkání s muslimy a židy

V pondělí 26. května ráno se papež vydal nejprve na Chrámovou horu, kde navštívil vrchního muftího Jeruzaléma a celé Palestiny, šejka Muhameda Ahmada Hussaina. Svatý otec v jeho doprovodu navštívil Skalní dóm, charakteristickou budovu islámského kultu s pozlacenou střechou, která stojí nad skálou, o níž muslimové věří, že z ní Mohamed vystoupil do nebe. Papež pak vstoupil do sídla Ústředí muslimské obce, kde společně s muslimskými hodnostáři vypil šálek kávy. Vrchní mufti přivítal papeže ve svatém městě Jeruzalém, kde – jak řekl – „žijí muslimové a křesťané“ a vyzval papeže, aby se zastal muslimů a křesťanů proti Izraeli, který údajně „pošlapává jejich práva“. Svatý otec hovořil o pozemské pouti lidí, jejichž životní cesty se někdy kříží, jindy jsou společné, a mimo jiné řekl:

„Nesmíme se nikdy považovat za soběstačné pány svých životů; nemůžeme se omezovat na to, že zůstaneme uzavření a zabezpečení ve svých přesvědčeních. Tváří v tvář Božímu tajemství jsme všichni chudí, cítíme, že musíme být vždy připraveni vyjít ze sebe, být poddajní Božímu povolání, otevření budoucnosti, kterou chce pro nás vytvořit Bůh.“ František svou promluvu končil slovy: „Draží bratři, draží přátelé, z tohoto svatého místa upřímně vybízím všechny lidi a komunity hlásící se k Abrahamovi: respektujme se a mějme se vzájemně rádi jako bratři a sestry! Učme se chápat bolesti druhých! Nikdo ať nezneužívá Boží jméno k násilí! Společně se přičiňujme o spravedlnost a pokoj. Salam.“

Další etapou mezináboženského dialogu byla návštěva na nejposvátnějším místě judaismu u Zdi nářků, která je pozůstatkem jeruzalémského chrámu. Místní rabín zde papeže přivítal a doprovodil k místu, kam papež podle zdejšího zvyku a stejně jako oba jeho předchůdci vložil listek s napsaným vzkazem, vlastnoručně napsaným textem modlitby Otce náš ve španělštině.

Papež František se modlí u Zdi nářků

Potom následovala protokolární část státní návštěvy hlavy Vatikánského státu: položení květin na hrobu Theodora Herzla, zakladatele sionismu, který je považován za duchovního otce nynějšího státu Izrael. Mimo program byla také zastávka u nedalekého pomníku židovských obětí terorismu. Izraelský tisk v této souvislosti píše, že tento krok byl zařazen do papežova programu na přání izraelského premiéra jako reakce na souhlas prezidenta Perese, který – podobně jako palestinský prezident Abbás – přijal mírovou iniciativu papeže Františka k setkání ve Vatikánu.

Papež František se zdraví s těmi, kteří přežili Holokaust

Dalším bodem byla papežova návštěva v památníku obětí Holocaustu, Jad Vašem, která byla zejména izraelskou veřejností velmi očekávána. Pietního aktu se účastnili rovněž izraelský prezident a premiér. Papež za doprovodu dvou katolíků hebrejského jazyka z Tev Avivu a Jaffy položil věnec žlutobilých květů na urnu obsahující popel židů z krematoria Auschwitz. František viditelně dojat pak pozdravil několik přeživších, každému z nich políbil ruku. V promluvě, která následovala, se Petrův nástupce inspiroval třetí kapitolou knihy Geneze a citoval Boží hlas, který Adamovi po spáchání prvotního hříchu klade otázku: Adame, což hebrejsky znamená člověče, kde jsi?

„Na tomto místě, památníku Šoa, znovu slyšíme otázku, kterou klade Bůh. V této otázce je veškerá bolest Otce, který ztratil syna.“ „Otec znal riziko svobody - pokračoval papež František - věděl, že by syna mohl ztratit... ale možná si ani Otec nedokázal představit takovýto pád, takovouto propast!“

„Kde jsi, člověče? Už tě nepoznávám. Kdo jsi, člověče? Kým jsi se stal? Jaké hrůzy jsi schopen? Co tě přivedlo k pádu tak hlubokému? Kdo tě nakazil domýšlivostí, že ovládneš dobro a zlo? Kdo tě přesvědčil, že budeš bůh? Nejenom že jsi mučil a zabil své bratry, ale dal jsi je v oběť sobě samému, protože jsi se prohlásil za boha. Dnes se sem vracíme, abychom naslouchali

hlasu Boha: „Adame, kde jsi?“ Dolehlo na nás zlo, kterého pod nebem dosud nebylo, pokračoval papež slovy proroka Barucha. Nyní, Pane, slyš naši modlitbu, slyš naši prosbu, zachraň nás pro své milosrdenství, zachraň nás z této obludnosti.

„Dej nám milost stydět se za to, čeho jsme jako lidé byli schopni, stydět se za tuto maximální modloslužbu, že jsme pohrdli svým tělem a ničili své tělo, které jsi uhnětl z bláta a oživil svým dechem života. Už nikdy více, Pane, nikdy více!“ „Adame, kde jsi?“ Tady jsme, Pane, stydíme se za to, co byl schopen udělat člověk, stvořený k Tvému obrazu a Tvé podobě. Pamatuji na nás ve svém milosrdenství.“

Potom se papež František odebral k návštěvě Vrchního rabinátu Izraele, kde sídlí oba nejvyšší představitelé judaismu David Lau, vrchní rabín tzv. aškenázského ritu, který se rozvinul zejména ve středovýchodní Evropě, a Yitzhak Josef, vrchní rabín sefardského ritu, který se pojí zejména ke středomořskému regionu.

Poslední dopolední část programu Svatého otce se konala v jeruzalémské rezidenci izraelského prezidenta. František se nejprve setkal se Šimonem Peresem v soukromém rozhovoru, potom společně zasadili olivovník a účastnili oficiálního ceremoniálu, jehož součástí bylo vystoupení dívčího pěveckého sboru.

Setkání s kněžími, řeholnicemi a seminaristy v Getsemanech

„Zde pod našima nohama, v Getsemanské zahradě, náš Mistr prožíval smrtelnou agonii. Úzkost, která nikdy nepolevila a která trvá nadále v agonii národů a všech lidských bytostí“, těmito slovy odpoledne přivítal papeže Františka jeruzalémský latinský patriarcha Fouad Twal v Bazilice národů, kterou na Olivové hoře spravuje františkánská kustodie Svaté země. Před hlavním oltářem baziliky je viditelná skála, na které se Ježíš modlil před svým zatčením. V Getsemanské bazilice Petrova nástupce očekávalo čtyři sta řeholníků, řeholnic a seminaristů, v zastoupení asi stovky různých kongregací. Papež František s nimi slavil bohoslužbu slova (v latině, arabštině a italštině) se čtením pašijí podle Lukáše. Svatý otec oblékl štolu, kterou před půl stoletím užil jeho předchůdce Pavel VI., a pronesl homilii.

„Když nadešla hodina určená Bohem k záchraně lidstva z otroctví hříchu, Ježíš se odebral sem do Getseman na úpatí Olivové hory. (...) Máme jakousi bázeň přiblížit se pocitům, které Ježíš zakoušel v onu hodinu; po špičkách přicházíme do onoho vnitřního prostoru, kde se rozhodlo drama světa.“ Vystihl František atmosféru svatého místa, „posvěceného Ježíšovou modlitbou, úzkostí, potem a krví“.

„V oné hodině Ježíš pocítil nezbytnost modlit se a mít u sebe svoje učedníky, svoje přátele, kteří Jej následovali a blížeji s Ním sdíleli Jeho poslání. Avšak tady v Getsemanech se následování stává obtížným a nejistým; převahu mají pochyby, únava a děs. V nadcházejících událostech Ježíšova umučení zaujmají učedníci vůči Mistru různé postoje: přiblížení, vzdálení, nejistotu.“

Proto nám prospěje, pokračoval papež, abychom si na tomto místě všichni položili otázku: kdo jsem já před svým trpícím Pánem? „Jsem z těch, které Ježíš vyzval, aby s Ním bděli, ale oni usínají a namísto modlitby se pokoušejí uniknout realitě tím, že zavírají oči? Poznávám se mezi těmi, kteří ze strachu utekli a opustili Mistra v nejtragičtější hodině Jeho pozemského života? Možná je ve mně dvojakost, faleš toho, který Jej prodal za třicet mincí a kterého Ježíš nazval přítelem, ale on Jej přesto zradil?“

Podobám se snad těm, kdo si už začali organizovat život bez Ježíše, jako dva učedníci z Emauz, či podléhám slabosti jako Petr a Pána zapírám? Jsem na nejvyšší příčce pomyslného žebříčku a zůstávám jako Matka a milovaný učedník u paty kříže, abych sdílel Ježíšovu bolest až do konce? Anebo se rozpoznávám v těch, kteří napodobili svého Mistra a Pána až k mučednictví?, tázal se papež.

„Ježíšovo přátelství k nám, Jeho věrnost a Jeho milosrdenství jsou nedocenitelným darem, který nám dodává odvahu pokračovat s důvěrou v Jeho následování i přes naše pády, omyly a zrady. Tato Pánova добрta nás však nezabavuje bdění před pokušelem, hříchem, zlem a zradou, jež mohou proniknout i náš kněžský a řeholní život.“

Každý z nás je vystaven hříchu, zlu a zradě, varoval papež s poukazem disproporci mezi velikostí Ježíšova povolání a naší lidskou nepatrností, avšak vzápětí utěšoval: Pán nás však ve své nezměrné dobrotě a nekonečném milosrdenství bere za ruku, abychom se neutopili v moři děsu. Poté Petrův nástupce vytýčil, jaké je poslání zasvěceného života ve Svaté zemi.

„Vy, drazí bratři a sestry, jste povoláni následovat s radostí Pána v této požehnané zemi! Je to dar a odpovědnost. Vaše přítomnost tady je velmi důležitá; celá církev je vám vděčná a podporuje vás modlitbou.“

V samém závěru homilie se František obrátil s pozdravem k jeruzalémským křesťanům. „Z tohoto svatého místa toužím s láskou pozdravit všechny jeruzalémské křesťany. Chtěl bych je ujistit o tom, že na ně myslím, modlím se za ně a že dobře znám obtíže jejich života v tomto městě. Vyzývám je, aby se stali odvážnými svědky Pánova utrpení, ale také jeho Vzkříšení, v radosti a naději. Napodobujeme Pannu Marii a svatého Jana a stůjme pod křížem, na nichž je Ježíš dosud křížován. Toto je cesta, na kterou nás náš Vykupitel volá, abychom Jej následovali.“ Neexistuje žádná jiná cesta, zdůraznil papež František. „Jestliže mi kdo chce sloužit, ať mě následuje; kde jsem já, tam bude i můj služebník“ (Jan 12,26), zakončil papež veršem Janova evangelia.

Svatý otec poté navštívil olivový háj, přiléhající bazilice a klášteru, kde roste také osm staletých olivovníků. Papež tu zasadil odnož jednoho z těchto stromů, které pamatují Kristovu agonii, a to právě vedle olivovníku, který tu před padesáti lety vsadil Pavel VI. Z Getsemanské zahrady se poté papežská delegace odebrala do jezulémského Večeřadla.

Slavení eucharistie v jeruzalémském večeřadle

V místě, kde Ježíš daroval své tělo a krev a kde na první učedníky sestoupil Duch svatý, papež zakončil svou třídní pouť mší svatou, kterou sloužil společně s katolickými ordináři Svaté země a členy svého doprovodu. Budova Večeřadla je v současné době majetkem Státu Izrael (od roku 1948), avšak zůstává ve správě muslimské náboženské autority, jejíž hlavou je jordánský panovník. Kvůli omezenému prostoru nebyla tato část papežova programu veřejná.

Papež František se ve své homilii zamýšlel nad zásadními postoji církve, která se zrodila ve Večeřadle jako církev vycházející.

„Večeřadlo nám připomíná službu, mytí nohou vykonané Ježíšem jako příklad pro učedníky. Mýt si vzájemně nohy, znamená přijímat se, akceptovat se, mít se rádi a sloužit si navzájem. Znamená sloužit chudému, nemocnému, vyloučenému, člověku, který je nesympatický a který mne obtěžuje.“

Mše svatá, kterou papež sloužil na místě Kristovy poslední večeře

Večeřadlo nás však upomíná také na oběť, pokračoval František. V každém slavení eucharistie se Ježíš obětuje Otci za nás, abychom se mohli také sjednotit s Ním, obětovat Bohu svůj život, svoji práci, svoje radosti a své bolesti... všechno přinášet jako duchovní oběť, dodal.

„Večeřadlo nám připomíná přátelství. „Už vás nenazývám služebníky - říká Ježíš Dvanácti - ... nazval jsem vás přáteli“ (Jan 15,15). Pán nás činí Svými přáteli, světuje nám Otcovu vůli a dává Sebe samého. A to je ta nejkrásnější zkušenost křesťana. zvláště kněze: stát se přítelem Pána Ježíše a ve svém srdci odhalit Ježíšovo přátelství“.

Večeřadlo ovšem evokuje také rozloučení s Mistrem a příslib opětovného setkání s přáteli. Ježíš nás odtud předchází do Otcova domu, kam nás chce vzít s Sebou.

„Večeřadlo nám však připomíná také ubohost, zvědavost - „kdo je ten, který zradí?“ - a zradu. Každý z nás - ne pouze a vždycky ten druhý - můžeme zaujmout tento postoj, když povýšené hledíme na bratra, soudíme jej, když svými hříchy zrazujeme Ježíše.“

Večeřadlo nám připomíná sdílení, bratrství, harmonii, pokoj mezi námi. Čerpali odtud všichni svatí, podotkl papež. A konečně, Večeřadlo svědčí o zrodu nové rodiny, církve ustanovené vzkříšeným Ježíšem. Rodiny, která má svoji Matku, Pannu Marii.

„Křesťanské rodiny patří do této velké rodiny a nacházejí v ní světlo a sílu k cestě a obnově skrze životní námahy a zkoušky. Do této velké rodiny jsou zvány a povolány všechny Boží děti z každého národa a jazyka, všichni bratři a děti jediného Otce v nebesích.“

Toto je horizont Večeřadla: horizont Vzkříšeného i církve. Odtud vychází církev oživená živoucím dechem Ducha. Ubraná v modlitbě spolu s Ježíšovou matkou stále znovu prožívá očekávání opětovného seslání Ducha svatého“, končil František svou homilií v jeruzalémském Večeřadle.

Trojice helikoptér po zkončení mše svaté papežskou delegaci dopravila na mezinárodní letiště v Tel Avivu. S návštěvou se zde oficiálně rozloučil izraelský prezident.

Téměř hodinu věnoval papež František tiskové konferenci na palubě letadla při návratu z Tel Avivu do Říma. Odpověděl na širokou škálu otázek pokládaných novináři církevních i veřejnoprávních médií doslova z celého světa: od plánů, jež vyplynuly ze setkání minulých dní, přes zneužívání mladistvých, problém nezaměstnanosti, celibát či otázky rodiny až po reformu Římské kurie.

Podle zpráv Rádía Vatikán

Česká misie 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL

Vás srdečně zve na oslavu

BOŽÍHO TĚLA

na zahradě České misie

v neděli 22. června 2014 v 10:30 dopoledne

Nejprve bude představení divadelní hry ze 14. století

Eucharistický zázrak z Bolseny

Kněz Petr z Prahy pochyboval o tom, že se při mši svaté chléb promění v Tělo Kristovo. Při návratu z pouti do Říma mu při mši v Bolseně začala hostie při proměňování krváčet. Na základě tohoto zázraku papež ustanovil svátek Božího Těla. Bylo to právě před 750 lety. Hru z latinského originálu přeložil P. Josef Koláček SJ z Rádla Vatikán, hrají členové misie.

Potom bude následovat

Mše svatá a průvod Božího Těla do kostela

Po celé odpoledne až do setmění bude na zahradě

PIKNIK

K poslechu, zpěvu a tanci bude hrát

DJ Speedster

K jídlu bude připraven domácí guláš, teplé uzeniny, bramboráky, langoše a výborné pečivo všeho druhu.

K pití bude chlazená Plzeň, víno a limonády.

Také nebude chybět zmrzlina.

Vstup volný

Informace: 708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

České rádio v Chicagu

Jerry Jiráček

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti
na rádiové stanici 1450 AM

v neděli v 9.00 a.m.

a na Internetu www.wcev1450.com

a stiskněte tlačítko SURFERS NETWORK

Czech voice of Cleveland

WHKW 1220 AM

WHKW 1440 AM

Sundays: 3.03 - 5.00 p.m. Cleveland Time

Sundays: 2.03 - 4.00 p.m. Chicago Time

Host: Joe Kocab

Listen on the Internet:

www.whkwradio.com

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Robert L. Cermak, President

Chicago Representatives

Loretta Moravec
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

*Other Funeral Home locations
available upon request*

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

Continuing the Marik Family

Tradition of Funeral service

Upřímná vzpomínka

Před sedmnácti roky 8. června 1997 na Boží zavolání odešel náhle z našeho středu můj milovaný manžel, starostlivý a dobrácký otec, dědeček, strýc a švagr, pan

Henry Vicenik

rodák ze Zahorovic na Moravě

Všem přátelům v rodné vlasti i jeho osobním a spolkovým přátelům v USA, kteří si na něj dosud pamatují, děkujeme za vřelou modlitbu a upřímnou vzpomínku u příležitosti 17. výročí jeho odchodu na věčnost.

Vlasta Viceniková, manželka

Henry a Barbara, Thomas a Mary Vicenik, synové a snachy

Deborah a James Hojnicky, dcera a zeť

Henry a Jenney, Jonathan a Jena Vicenik

Rachel a William Irwin

Danielle a Thomas Hojnicky, vnoučata

Matthew, Hugh a Corrine Vicenik, pravnoučata

Česká misie Vás srdečně zve na besedu

O zdravotním pojištění

HUMANA

Nové informace nám zprostředkuje odborník na tuto tematiku a pojišťovací agent

pan Lubomír Mrština

Beseda se bude dotýkat těchto témat:

- zdravotní pojištění pro pracující
- pojištění pro důchodce
- povinné pojištění
- nemocniční pojistky
- nové nabídky pro stávající pojištěnce
- životní pojistky
- pojistky pro případ pohřbu
- odpovědi na otázky

Beseda se uskuteční dvakrát

ve středu 16. července 2014 v 1.00 po obědě

ve čtvrtek 17. července 2014 v 8.00 večer

Vždy v Sále České misie

9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Využijte této jedinečné příležitosti a možnosti získat dobré a levné pojištění.

Srdečné blahopřání

*Zazvučte písní oslavy,
vy zámky a hrady,
řeky a hvozdy českého ráje –
podejte květ vděčnosti
za české a moravské kraje –
za tolik práce ušlechtilé,
jež ze své neúnavné píce
na oltář vlasti denně kladeš,
a kde vzpomínka na Tě nikdy nepomine
naš milovaný bratře Antoníne!*

**Váženému panu profesori,
dlouholetému redaktorovi Hlasů národa
a obětavému pracovníkovi v četných
krajanských spolcích a organizacích**

Antonínu Jandáčkovi

upřímně blahopřejeme

k 80. narozeninám

Milý pane profesore, k Vašemu životnímu jubileu Vám z celého srdce přejeme a do dalších let v modlitbách vyprošujeme hojnost Božího požehnání, pevné zdraví, dostatek sil, stálou duševní svěžest a všechno nejlepší. Vyslovujeme Vám velké poděkování za mnohaletou redakční práci v Hlasech národa, za poutavé články o kultuře a historii českého národa, za neúnavnou a pečlivou výuku českého a anglického jazyka mezi našimi krajany a v neposlední řadě za obětavou práci v Českém klubu a ve Společnosti pro Vědy a Umění.

***Za redakci Hlasů národa a
jménem přátel z České misie v Chicagu
Mons. Dušan Hladík***

Od zrníčka ke chlebíčku

aneb „Chléb náš vezdejší“

V podhůří valašských Beskyd a slovenských Javorníků se nachází obec Francova Lhota. Je známá jako rodiště kardinála Štěpána Trochty, který se zde narodil 26. března 1905 a od jehož úmrtí letos 6. dubna uplynulo 40 roků.

Kromě rodného domku kardinála Trochty, který se v současné době upravuje jako muzeum, se v sousedství obce nachází též malé poličko jeho rodičů, na kterém kdysi pracoval také malý Štěpán. Z iniciativy místní římskokatolické farnosti ve spolupráci s Valašskou nadací, s místní základní školou a obecním úřadem zde vznikla zvláště akce, která v letošním roce probíhá již po dvanácté. Je neznáma podle slov z modlitby Páně „Chléb náš vezdejší“ nebo také „Od zrníčka ke chlebíčku“.

Na jaře zde děti z 2. třídy zasívají obilí, pak se chodí dívat na poličko, jak jim obilí roste. Zně organizují se svými rodiči a prarodiči. Potom se snopy obilí vymílají na starobylé mlátičce a obilí se zaveze do do mlýna, kde se semele mouka. Z mouky upečou kuchařky koláče pro celou školu, maminky děti zadělají ručně na domácí chléb, který se upeče ve staré

peci a hotové chleby pak požehná pan farář a každé dítě si donese domů kus bochníku. Děti tak poznávají hodnotu chleba – plodu země a lidské práce a začínají si tak „Božího daru“ skutečně vážit. Mouka z Trochtova pole se však používá ještě k jednomu účelu. Část se jí odveze do výroby hostií v Bílé Vodě, kde se upečou hostie pro 1. svaté přijímání dětí, které obilí zasévaly, sklízely a zrna zpracovávaly na mouku. Tyto hostie se samozřejmě používají i při dalších mších svatých v průběhu roku.

Do České misie v Chicagu nedávno zavítala paní Ludmila Vajdíková z Francovy Lhoty a dovezla nám od místního pana faráře P. Jana Surowczyka také balíček těchto hostií. S radostí a velikou vděčností za tento chléb, který se stane Tělem Kristovým i my budeme tyto hostie proměňovat při 1. svatém přijímání našich dětí a také o slavnosti Božího Těla při jubilejní mši svaté k 750. výročí tohoto svátku v neděli 22. června 2014 v 10.30 dopoledne v naší misii v Brookfieldu.

Hospodář s koňmi připravuje Trochtovo poličko k setí.

Nastaly žně – Tatínkové a dědečkové kosí uzrálé obilí, úroda je bohatá.

Děti samy zasévají zrníčka do země. – Co nám z toho vyroste?

Děti shrabují, maminky a babičky vážou snopy a stavějí je do panáků.

Poslední funkční mlátička v kraji nám vymlátí snopy obilí. Starý motor naskočil, řemeny se rozeběhly, pak přišly na řadu naše snopy. Jeden člověk musel podávat, druhý sunul do mlátičky, třetí odebíral slámu.

Chleba pečeme v dřevěné chaloupce organizace Kosenka ve Valašských Kloboukách. Maminky zadělaly těsto v díži, vyválely bochníky a ty se nakonec sázely do roztopené staré pece, kde se dozlatova upekly.

Hospodář je spokojen, zmo je výborné – vymlátili jsme tři pytle.

Pan farář nakonec chleba požehnal: „Nebeský Otče, požehnej nám těchto darů, které z Tvé štědrosti požívati budeme.“

Přijeli jsme s obilím do mlýna rodiny Machů ve Slopném u Luhačovic. Pan otec už nás vítá. Zde se zrnka rozemelou na mouku a z té se upečou koláče, chleba a hostie na naše 1. svaté přijímání.

Z naší pšeničné mouky nám v Unitě v Bílé Vodě upekli hostie. Ty pan farář proměnil při mši svaté v Tělo Kristovo a my jsme poprvé přijímali živého Ježíše skrytého v chlebě, který jsme získali ze zrníček, která byla na počátku. – Za chleba dar, za díla zdar buď Tobě, Bože, díky!

*Fotografie z internetových stránek
Základní školy ve Francově Lhotě*

Petr Pražský a zázrak z Bolseny

Psal se rok 1264 po Kristu, feria quinta, tedy čtvrtek 8. května, památka sv. Petra Tarantasinského. Petr, kanovník pražského kostela se na cestě k papežskému dvoru do Orvieta, kam byl poslán jako vyslanec krále Přemysla Otakara II., zastavil na noc v Bolseně, na severním břehu širokého jezera Lago di Bolsena.

Nad umbrijskými lesy na obzoru se teprve zažíhaly první ohýnky úsvitu. Na potměšilé hladině ale už rybáři vrhali sítě do zčeřených vln. Petr, doprovázený sluhou Svatobojem, který nesl lucernu, spěchal křivolakými uličkami Bolseny ke kostelu sv. Kristýny.

Tu a tam se pokradmu ohlédl, jakoby ho někdo pronásledoval. Hlavou se mu táhly sžíravé pochyby. Nic nového, už v Praze ho tolikrát sužovaly, ale dnes ve čtvrtek, v den, který je pokrevně příbuzný se čtvrtkem Poslední večeře, jakoby je zlý duch rožhaval do řěava. Zleva, zprava, shora i ze zdola sálalo: Což je to vůbec možné, aby v kousku chleba po proměňování ve mši svaté, byl skutečně přítomen živý Kristus? Držím tenkou hostii nebo v ní živého Krista? Všechno ve mně křičí, že je to klam, že nelze brát doslova Ježíšova slova: Toto je moje tělo, které se za vás vydává, že někdo pozdější dodal, připsal nebo podvrhl jako jeho slova: To konejte na mou památku!

Kostel sv. Kristýny v Bolseně, kde se eucharistický zázrak udál.

Oltář u kterého sloužil kněz Petr z Prahy mši svatou, při níž začala hostie krváčet. Dodnes jsou zde zachovány mramorové kameny zbrocené Kristovou krví.

Olejové lampička na sloupech chrámu ukazovaly cestu do sakristie, ale i pak k oltáři. Malý kamenný obětní stůl pod křehkým, ale též kamenným baldachýnem. Sotva dítě by se na něj vešlo, rozhodně ne dospělý člověk, prolétlo rouhavě jeho myslí.. S úpornou námahou říkal „Confiteor i pak Kyrie eleison“, do slov modlitby, čtení i evangelia se zaplétalo trní dalších pochyb a krutě bodalo. Vnitřní rozechvění sililo během pomalu pronášených slov kánonu. Konsekrační slova se doslova prodírala trním pochyb, ale přesto je doříkal: Toto je moje tělo, které se za vás vydává. Při pozdvihování se mu zdálo, jakoby měl zvednout celý svět. V žáru vypětí zavřel oči.

Vyburcovaly ho tlumené výkřiky, vzdechy, pláč přítomných věřících. „Co se děje?“ Otevřel prudce oči a – kdyby nad ním stál obrněný rytíř s napřaženým kopím, aby ho probodl nebo rozmáchnutým mečem, aby mu utál hlavu, nestrnul by více. – z bílé hostie kapala na bílý korporál krev, lidská krev.

Stál nad ní jako zkamenělý, Zdálo se mu, že kapky kreslí obrys lidského těla. Jeho pochyby se zuby nehty držely námitky. Je to jen mámení smyslů či nějaký podvod. Avšak ži-

Papež Urban IV. se klaní eucharistickému zázraku, který přináší z Bolseny do Orvieto místní biskup František

vá, pronikavě rudá chvějící se krev, desítky očí přítomných i jejich ustrnutí, je smetly jako prudká vichřice.

Tak neuvěřitelně živě se mi vybavila ona událost před 750 léty, kdy kanovník a vyslanec českého krále Petr Pražský, prožíval tento eucharistický zázrak

Před dvěma roky 10. června 2012 mě vzal do Orvieto tehdejší rektor Nepomucena Mons. Jan Mráz na tamní slavnost Božího Těla. Přijeli jsme už v sobotu odpoledne, abychom stihli nešpory v podvečer.. Jsou neoddelitelným preludiem. Zpívané, ženami v historických krojích tančené (s rozžatými olejovými lampami) církevní hodinky Božího Těla se závěrečným průvodem. Ten vejde bočním portálem a hlavním pak vycházejí na náměstí, zaplněné jak občany tak diváky, všechny historické postavy města, hodnostáři, řemeslníci, obchodníci, mladí v pestrobarevných historických krojích, obránci města se zbraněmi, luky, kopími, arkebuzami, samostřily a ovšem každá kontrada (v Orvietu jsou čtyři historické, mají své barvy a jsou na ně hrdí: červená, zelená, modrá, purpurově - zlatá) se svými praporečnickými a bubeníky a trubači, ale i malé děti, holčičky i chlapečci, všechno v historických krojích. A ty jsou nejen v průvodě, nýbrž i mezi diváky, pokud jsou z Orvieto. Musel jsem obdivovat a žasnout, jak mocná živá až strhující je tato tradice v Orvietu. A to jsem ještě nezažil (byl předvečer slavnosti) vlastní Boží Tělo v Orvietu.

K této historické tradici přistoupil v posledních letech maratón z Prahy do Orvieto, který přiběhl, donesl pochodeň po

půl jedenácté večer v sobotu, za velkého jásotu, fanfár a tanců na náměstí před posvátně velebnou katedrálou.

Ráno nad Orvietem zářilo slunce. Po slavné mši svaté v katedrále, hlavním celebrantem i kazatelem byl kardinál Bagnasco, předseda italské biskupské konference, se za zvuku varhan, ale hlavně břeských fanfár trubačů jednotlivých kontrád začal rozvíjet průvod. Stejně jako v sobotu začaly vycházet z hlavního portálu katedrály jednotlivé skupiny z kontrád, hrdě nesoucí na sobě nejrůznější kroje z historických údobí, a to nejen starší, ale nejvíce mladí a nejmladší sálali hrdostí nad krojem a barvami své kontrády. Nás bylo asi 120 kněží, 300 seminaristů a ministrantů, kteří jsme šli hodinu a půl ulicemi Orvieto před posvátným korporálem a Nejsvětější svátostí.

Boží Tělo slavilo celé město a hodně hostů odjinud. Všechny ulice byly lemovány jak matkami s dětmi v náručí, staršími občany na sedačkách; otevřená okna domů byla vyzdobena nejen znaky, dlouhými visícími prapory s erby kontrád, ale i modlícími se a zpívajícími obyvateli domů. Celé město Orvieto i s hosty se modlilo litanie zpívalo žalmy a hymny, naslouchalo úryvkům z bible vztahujícím se na eucharistii, recitovalo antifony a dramatické přímluvy. Dokonalému ozvučení všech koutů uliček a výklenků odpovídalo i totální odstranění aut, takže odevšad s vroucností a úsměvy obyvatel sálala architektonická krása starobylého města. Průvod s Nejsvětější svátostí zabíraný televizními kamerami TV 7 a vysílaný jak v přímém přenosu, tak s opakováním v pondělí, měl tři významné zastávky: v kostele klarisek, asi

Relikvie korporálu potřísněného Kristovou krví je dodnes uchovávána v katedrále v Orivetu a každoročně slavnostně nesena v průvodu Božího Těla

šedesát jich čekalo ve velkém kruhu pod kopulí svatyně – asi přijely klarisky i z jiných klášterů Umbrie a Lazia, pak v místní věznici a u vojenských kasáren s nastoupenou jednotkou v plné zbroji.

A kdyby to vše někdo chtěl odbýt skeptickou poznámkou: „Inu, to je folklor. Italové si na historický potrpí. Slaví podobnými průvody leckteré starodávne zvyky a světce,“ tak bych ho rád vyvedl z omylu.

Podněty k zavedení zvláštního svátku Božího Těla vycházejí od dvou řeholic. Od sv. Juliány de Monte Cornelií O. cist. a reklusy blahoslavené Evy a St. Martino. Na základě svých mystických vidění naléhaly na lutyšského biskupa Roberta de Thorote, aby zavedl v diecézi veřejné slavení Božího Těla a Krve Páně. Biskup jmenoval komisi, aby se zabývala tímto nedostatkem, totiž, že neexistuje žádná zvláštní oslava tajemství eucharistie. Jejímí členy byli teologové Jean de Losane, Hugo de St Cher a pozdější kardinál Jacques Pantaleon de Troyes. Úsilím a vytrvalostí sv. Juliány bylo sepsáno liturgické officium slavnosti Božího Těla a Krve Páně již kolem roku 1230. Autorem byl Jean de Monte Cornelií. Lutyšský biskup Robert de Thorote až roku 1246,

rok před svou smrtí, povolil ve své diecézi veřejné slavení Božího Těla. V roce 1252 nařídil apoštolský legát Hugo de St. Cher slavit slavnost Božího Těla na celém území spadajícím pod jeho jurisdikci, to znamená v oblasti Dolního Porýní. A on také stanovil pevné datum této slavnosti na čtvrtek po 1. neděli po Letnicích. Nástupce sv. Petra, římský papež nemohl při nejlepší vůli dát během první poloviny 13. století souhlas s veřejným zavedením slavnosti Božího Těla, které by se opíralo pouze o mystické zážitky – vidění dvou řeholic. Čekalo se na jasné znamení Boží Prozřetelnosti. A tím se stal Bolsenský zázrak ze čtvrtka 8. května 1264, jehož protagonistou byl Petr Pražský, přemyslovský levoboček a kanovník pražského kostela, jakož i vyslanec krále Přemysla Otakara II. k papežskému dvoru, který tehdy sídlil v Orivetu.

Církevní historik prof. Jaroslav Polc ve svém díle „Česká církev v dějinách“ (Praha 1999) se zabývá otázkou, zda Petr Pražský, protonotář českého krále Přemysla Otakara II. a pozdější královský kancléř a vyšehradský probošt nebyl levobočkem některého z příslušníků Přemyslova rodu. Historikové vylučují jako eventuálního otce oba pražské Přemyslovce totiž krále Václava I. a krále Přemysla Otakara I. Proto zaměřují svou pozornost na moravskou linii soudobých Přemyslovců. J. P. Hájiček (Sanctissimum..., Rkp. Jablonec 2008) mapuje tohle bádání slovy: „Mladším bratrem krále Václava I. byl moravský markrabě Vladislav, narozený asi 1207 a zesnulý dne 18. února 1227. Moravským markrabětem se stal roku 1224, tedy ve svých 17 letech. Nebyl nikdy ženatý.“

Eucharistické průvody v Orivetu jsou dodnes doprovázeny účastníky v dobových krojích

Vladislavovým nástupcem, se stal mladší bratr Přemysl, narozený roku 1209 a zesnulý 16. října roku 1239. Na markraběci stolec nastoupil roku 1228 tedy ve svých devatenácti letech. Lze předpokládat, že byl jmenován do úřadu markraběte Moravy téhož dne, kdy byl jeho starší bratr, král Václav I., korunován v Praze. Došlo k ní v neděli „Esto mihi“, dne 6. února 1228. Moravský markrabě pak uzavřel sňatek s Markétou Meránskou roku 1233. Je možné předpokládat, že někdy v letech 1228 - 1233, tedy v době, kdy byl ještě svobodný, mohl zplodit levobočka Petra Pražského.“

Je to pouze dohad historika nebo opírá tuhle hypotézu o spolehlivější fakta? Hájiček uvádí:

Už Petrův přídomek „z Reichensteínu“ upoutává pozornost na Moravu. Jde totiž o dávno opuštěný středověký hrad na pomezí mezi Moravou, Kladskem a Slezskem nedaleko Javorníka. Dále kněz Petr Pražský byl již zralého věku v době, kdy se stal protagonistou Bolsenského zázraku. Dalším faktem je duchovní náklonnost putativního Petrova otce, k cisterciákům, řádu sv. Bernarda z Clairvaux. Markrabě Přemysl byl totiž velmi častým návštěvníkem tišnovského kláštera cisterciáckých panen Porta Coeli, kde žila v době svého vdovství Přemyslova matka, královna Konstancie, zesnulá 6. srpna 1240. Markrabě Přemysl ji však o rok předešel. Zemřel 16. října 1239 a byl pohřben v tišnovském chrámu Nanebevzetí P. Marie.

Za povšimnutí stojí i křestní jméno přemyslovského levobočka. Cisterciácký řád proslul na počátku 13. století třemi světci, kanonizovanými římskými papeži. Byli to: Sv. Bernard z Clairvaux, svatořečený roku 1174, sv. Petr z Tarantaise, svatořečený 1191 a sv. Vilém z Bourges, svatořečený 1218. Dávnou tradicí českého království bylo, že dítě si přináší jméno dnem svého narození. Dostává pak jméno světce, který se v ten den slaví. 8. května měl svátek sv. Petr z Tarantaise, savojský biskup, který rozdával chudým diecézánům „pain de mai“ (májový chléb).

K určení pravděpodobného roku narození Petra Pražského Hájiček dochází na základě středověké mentality. Píše: „Středověký mystik by v této souvislosti uvažoval takto: Jestliže Boží milost dopřála Petru Pražskému stát se účastným Bolsenského zázraku během tiché mše svaté, tedy během Kristova memoriálu (ó memoriale mortis Domini, panis vivus vitam praestans homini“ – sv. Tomáš Akvinský), pak je možné předpokládat, že 33letý Petr Pražský mohl být stejně starý jako Ježíš, Boží Syn, kdy tento rabbi z Nazareta podstoupil mučednickou smrt ukřižováním. Může tedy platit: rok 1264 mínus 33 let = rok 1231. Josef Emler (Regesta Bohemiae et Moraviae, Pars. II. Pragae 1882, str. 452) uvádí datum audience u papeže Urbana IV „1264, 4. Jun. (dies Mercurii post dominicam Exaudi) apud Urbem Veterem.“

Papež už byl důkladně informován o zázraku bolsenským biskupem Františkem a delegací města. Přinesli sebou i zkravený korporál. Urban IV. dává ihned povolání tehdejšího předního teologa - dominikána Tomáše Akvinského a pověřuje ho, aby složil hodinky a eucharistické hymny k tomuto zvláštnímu svátku. Sám pak ve čtvrtek 19. června slaví prv-

ní veřejnou slavnost Božího Těla. 11. srpna nařídil slavit svátek Božího Těla a Krve Páně v oblasti jeruzalémského patriarchátu a v neděli 7. září rozšířil eucharistickou oslavu Božího Těla na celou církev, listem lutyšskému biskupovi Jindřichovi de Geldern...

Po skončení slavnosti Božího Těla jsme se od katedrály v Orviету, postavené na svědectví a k oslavě eucharistického zázraku v Bolseně, vydali ještě do ulic města. K začátku slavnostního oběda byla ještě více než hodina. Utkvěla mi v paměti dvě setkání. V ulici vedoucí od papežského paláce k františkánům jsme narazili na skupinu česky mluvících hostů. Byla to delegace pražské Charity. Prof. Tatta okamžitě vytáhl svou vzpomínku na nedávnou návštěvu Prahy, kde se setkal i s kardinálem Dukou, aby ho seznámil s plánovanými oslavami 750. výročí Bolsenského zázraku, s rodícím se programem a hrdě mu předával text „sacra presentazione“ (posvátné divadelní hry) od orvietského anonyma ze 14. století (přeložil jsem mu jej na žádost rektora Nepomucena). Nepřesvědčil však pražského arcibiskupa, aby se to hrálo v Praze u příležitosti startu štafety Praha - Orvieto v roce 2014, navzdory tomu, že je to dílo vysoké literárně-dramatické úrovně, jakoby vyšlo ze školy Dante Alighieriho. (Tato hra bude provedena v upravené podobě v České Misii v Brookfieldu, IL v neděli 22. června 2014 v 10.30 dopoledne při příležitosti 750. výročí svátku Božího Těla. – Pozn. redakce.)

Po několika uličkách jsme došli na malé náměstíčko, kudy procházela matka s kočárkem a dvěma dcerkami, jež jí nesly dlouhatánskou vlečku historického kroje. Rektor Nepomucena si chtěl tu scénku vyfotit a požádal tu maiminku, zda smí. Nejen že ochotně svolila, ale hned vzala novorozeně v povijanu z kočárku a něžně si je přitiskla do náruče a ke tváři. Obě

dcerky, asi tak 6 a 9 let, se k ní přitulily. Sluneční paprsky a malebné stíny orvietských zákoutí div že netleskaly nad tou něhou.

Tu fotku jsem chtěl mít! Jen o ni jsem ho žádal, ale rektor mi pak poslal celou sérii z Božího Těla v Orviету. Jen málokdy se kochám prohlížením fotek. Tentokrát se jimi i chlubím.

P. Josef Koláček SJ - Rádio Vatikán

MLADÝM

Babi, kolik ti je vlastně let?

Jednou večer si babička s vnukem povídala o současném životě. Najednou se vnuk zeptá babičky: „Babi, kolik ti je vlastně let?“

Babička odpovídá: „Nech mě chvíli přemýšlet! Narodila jsem se před televizí, kopírkou, kontaktními čočkami, anti-koncepčními pilulkami. Nebyly policejní radary, kreditní karty, laserové paprsky.

Ještě nevynalezli klimatizaci, ani sušičky, oblečení se vypralo a pověšilo na čerstvý vzduch, aby uschlo.

Člověk nebyl na Měsíci, neexistovala trysková letadla. Vdala jsem se za tvého dědečka, žili jsme spolu, v každé rodině byla matka a otec. Muži nenosili náušnice.

Narodila jsem se před počítači, paralelním studiem a skupinovou terapií. Lidé nechodili na preventivní prohlídky, nýbrž je lékař dle potřeby posílal na krev a moč. Dokud mi nebylo 18 let, oslovovala jsem každého muže „pane“ a ženu „paní“ nebo „slečno“. Když v té době žena nastoupila do tramvaje nebo do autobusu, děti a mladí lidé spěchali, aby jí uvolnili místo. Pokud byla těhotná, doprovázeli ji k sedadlu. Na schodech se ženám přenechávala strana u zábradlí, nastupovaly do výtahu jako první. Muži nikdy nezdravili ženu, aniž by přitom vstali, pokud v okamžiku, když vstoupila, seděli. Vstávali od stolu pokaždé, když vstala žena, i kdyby to bylo pouze na okamžik. Muži nám otevírali dveře a pomáhali při odkládání kabátů.

Dívky znamenaly pro svou rodinu čest. Náš život se řídil strážlivým uvažováním, úctou ke starším lidem, chováním dle zákona, naplňovalo ho plodné soužití s ostatními a odpovědná svoboda. Učili nás rozlišovat dobré a špatné. Vážný vztah znamenal, že máme dobré vztahy s našimi bratry a sestrami a dalšími vzdálenými a blízkými příbuznými a přáteli. Neznali jsme bezdrátové telefony, nemluvě o mobilech. Neposlouchali jsme stereo nahrávky, FM rádio, kazety, CD, DVD, a neměli jsme elektronické psací stroje, počítače, notebooky. Notebook znamenalo sešit. Hodinky jsme natahovali každý den. Nic nebylo digitální, ani hodinky, domácí spotřebiče neměly světelné displeje.

Když už mluvíme o strojích, nebyly ani bankomaty, mikrovlnné trouby, budíky s rádiem. Nemluvě o videorekordérech a videokamerách apod... Neexistovaly digitální ani barevné fotografie, jen černobílé, a na jejich vyvolání se čekalo nejméně tři dny.

Made in Korea či vyrobeno v Číně nebo v Thajsku ani neexistovalo. Neslyšeli jsme o Pizza, Mc Donaldu nebo o instantní kávě.

V obchodě bylo možné koupit něco za 25 až 50 haléřů. Zmrzlina, jízdenka nebo osvěžující nápoj stál 70 haléřů. V mé době byla tráva něčím, co jsme kosili a ne kouřili!

Ted' mi řekni, kolik si myslíš, že je mi let?“
„Ach, babi, víc než dvě stě!“ odpověděl vnuk.
„Ne, miláčku, pouze šedesát!“

*Redakci zaslal Fr. Antonín Hráček
Česká misie St. Martin, Itálie*

Misionář a ochránce rudochů na Divokém západě

P. Pierre - Jean De Smet (1801 - 1876)

Jeden z největších cestovatelů své doby, P. De Smet, procestoval americký Západ, aby přinesl lásku Kristovu svým přátelům, indiánům, kteří byli stále utiskováni lačností koloniálních vládců. Vzhledem k materiálním a duchovním požadavkům podvedených kmenů se stal zárukou obětavosti a něžnosti. Protože byl nejlepším znalcem kmenů na Západě, často ho američtí prezidenti vysílali, aby uzavřeli mír. Jeho talent zprostředkovatele vedl k tomu, že se zabránilo velkému krveprolití. Tři americká města dnes nesou jeho jméno.

Mládí a vzdělání

Pierre - Jean De Smet se narodil 30. ledna 1801 v Dendermonde v Belgii ve věrné křesťanské rodině. Ve školním věku to byl silný, velkodušný chlapec, který vodil své kamarády do smělejších dobrodružství. Když se zabýval v jezuitské koleji v Alost poezii, nadchl se přednáškou P. Nerinckxe, který byl misionářem u indiánů na americkém Východě. Při svém nástupu do chlapeckého semináře v Malines se cítil být povolán k životu misionáře. Ve svých 20 letech se rozhodl, aniž by o tom informoval své rodiče, následovat P. Nerinckxe do Ameriky, aby zde vystudoval a stal se jezuitou. Po svém studiu teologie byl v roce 1827 vysvěcen na kněze. P. De Smet ale musel v blízkosti Saint - Louis, kde jezuité otevřeli univerzitu, čekat 15 let a plnit různé úkoly, než byl poslán „k divochům“. Nejříve však musel podstoupit cestu do Evropy, aby svoji solidní vlámskou „kostru“, která byla poněkud „rozviklaná“, uvedl zase do pořádku. Prosil karmelitky z Dendermonde, aby se za jeho budoucí apoštolát modlily k Panně Marii. Potom se plavil se slušným obnosem peněz, knih a cenných vědeckých přístrojů zase do Ameriky.

Misijní stanice sv. Josefa

V 36 letech, v květnu 1837, byl konečně požádán, aby společně se dvěma průvodci zřídil misijní stanici u indiánů kmene Potawatomi, kteří byli vládou vyhnáni ze svého území. Od začátku své dobrodružné plavby po řece Missouri vedl P. De Smet deník. Až do své smrti psal svým příbuzným, kteří mu velmi leželi na srdci, dlouhé dopisy, které byly jedinečným zdrojem informací o dějinách Divokého západu. Indiáni ho nepřivítali zrovna s otevřenou náručí, ale přijali ho, protože uměl naslouchat jejich náčelníkům, žertovat s nimi, jíst jejich zvláštní jídla a vždy jim předkládat ušlechtilé podněty. Tři jezuité žili ve velké chudobě, ubytovali se v troskách staré pevnosti. Tam vystavěli dřevěnou kapli, kterou zasvětili sv. Josefu. Nezměrná dobrota P. De Smeta, jeho laskavý humor a mírné metody vyzařovaly důvěru a působily zázraky. Lidé přicházeli zdaleka, aby ho spatřili. Byl jediným bělochem, který mohl jít všude. Po dvanácti dnech nebezpečné plavby po Missouri, kterou zvládl sám, se setkal s válečníky Siouxů, kteří chtěli vyvraždit kmen Potawatomi. Velmi rychle ale Siouxové zakopali válečnou sekyru, protože byli velice dojatí kněžovou smělostí, upřímností a velkodušností. Když se jako vítěz vrátil do misijní stanice a dostal jméno „Černý oděv“, byl pozdravován jako otec a zachránce kmene Potawatomi. Vyznamenal se ale ještě při jednom strašném ohrožení: alkoholem, který obchodníci ve velkém množství dodávali indiánským kmenům, a ten tam vyvolával scény násilí a barbarství. Rozhořčeně poukazoval P. De Smet v energickém dopisu do Washingtonu jak na kriminální, tak na ilegální zlořád. Bohužel se vláda ukázala v tomto ohledu bezmocná!

P. Pierre - Jean De Smet

U „Ploskolebců“

V roce 1839 se dostavilo více delegací Flatheadů (Ploskolebců) k misijní stanici sv. Josefa, aby poprosily „Černé oděvy“, aby k nim přišli. Našemu misionáři se podařilo jejich náčelníky přesvědčit, a tak mohl vyhovět volání 2000 lidí, kteří vlastně už tehdy žili příkladným životem. Vyrazil 30. dubna 1840, procestoval neprobádané a nebezpečné pouštní oblasti, aby poznal Rocky Mountains, kde žili kromě jiných zvířat vlci, medvědi a hadi. Dne 5. června ho přijalo 1500 Flatheadů se svým náčelníkem, ve vzdálenosti 1200 km od svých lovišť, se slzami v očích, aby ho provázeli ozbrojeným průvodem. Seběhli se jako děti, které běží před svým otcem. Jako první

badatel v těchto zemích zaznamenal P. De Smet na trase získané autentické informace o rudokožcích Západu. Když přišli do cíle své mise, přednesl všem poselství evangelia, s obrazy a modlitbami, které přijímali stále s úctou. Protože měla brzo začít tuhá zima, byl donucen odložit cestu přes nebezpečné pouště, aby spolupracovníkům přinesl všechno, co bylo zapotřebí ke zřízení nové misijní stanice. Když se 31. prosince zase vrátil zpátky, měl za sebou velmi namáhavou cestu: 7600 km pěšky, na koni nebo na loďce!

Misijní stanice Sainte - Marie

Protože P. De Smetovi chyběly peníze, musel podniknout okružní cestu u katolíků na východě Ameriky a přitom konat přednášky. S nestrádanými dary absolvoval v dubnu 1841 v doprovodu pěti jezuitů cestu divočinou, „která jako by právě vyšla z rukou Stvořitelových“. Směřoval zase domů. Jako vždycky se svěřil do ochrany Matky Boží a s růžencem u opasku se stal nástrojem mnoha obrácení. Po cestě popsal strašný cyklon a jak se u Pawnů setkal s lidskou obětí jednoho zajatce kmene Siouxů. V září byl srdečně přijat u Flatheadů v Montaně. Tam zřídil v oblasti, která byla vhodná k obdělávání půdy, misijní stanici Sainte - Marie. Rychle postavil dřevěný kostel na místě, kde jeden dvánáctiletý pokřtěný chlapec zvolal: „Jak je to krásné! Vidím nebe otevřené a Matka Ježíšova mne zve, abych přišel k ní!“ Flatheadové, kteří byli naplněni velkou zbožností, ještě nezakusili, že by běloši jejich zemi urvali pro sebe. Naštěstí nebyli ještě ovlivněni tou sebrankou, která se po objevení zlatonosných žil hnula na Západ. Už od začátku svých cest zpozoroval P. De Smet přítomnost velkého množství zlata, stříbra a mědi, ale uchovával pečlivě toto tajemství, aby chránil své indiánské přátele.

U národa Coeurs - d'Alene

Protože na misijní stanici chybělo všechno, musel P. De Smet vykonat dvě dlouhé cesty k pobřeží Pacifiku, aby obstaral osivo, potraviny a vybavení. Tak objevil Coeurs - d'Alene, národ, který

netrpělivě čekal na to, až přijme křesťanství. Když je napadla strašná náhoda, jeden smrti propadlý indián uslyšel hlas, který mu řekl: „Opusť své modly, modli se k Ježíši Kristu, a budeš uzdraven.“ Nemocný poslechl a byl rychle zbaven své nemoci. Příslušníci kmene to udělali také a byli uzdraveni. P. De Smet byl proto slavně přivítán. V Oregonu mu sdělili dva francouzští kněží, že celá rovina mezi Rocky Mountains a Pacifikem je obydlena a velmi potřebuje misionáře. Proto podnikl roku 1843 druhou cestu do Evropy, aby i tentokrát sbíral peníze. Jeho zprávy, které do Evropy přivezl, ho proslavily, což mu otevřelo mnohé dveře. Sám papež mu osobně připravil dlouhé a srdečné setkání. Po strašlivé cestě přes mys Horn založil misijní stanici pro Coeurs-d'Alene a ještě jinou pro druhý kmen. Teď měl zodpovědnost za deset misijních stanic, jimž byl správcem, ekonomem a duchovním poradcem.

Hrůzu budící Černonožci

V letech 1845 a 1846 překonal náš neúnavný apoštol vzdálenost 9000 km hornatou pustinou. Nebezpečí a strádání, která musel zakusit, byla skoro neuvěřitelná. Černonožci poslali k jeho oblíbeným Indiánům z Oregonu neúprosné lovce lebek. Proti mínění všech se roz-

hodl sestavit expedici, aby vyhledal tento kmen, o kterém se nevědělo, kde sídlí. Cestou přinesl mnoha kmenům evangelium. Nakonec se mu podařilo, na ostrově v Missouri, pomoci indiánských náčelníků z Rocky Mountains uzavřít mír. Tam se začali někdejší nepřátelé spolu modlit! Vyprávění o hrdinských činech kněze se šířila od kmene ke kmeni a jeho jméno „Černý oděv“ vyslovovali s ještě větší bázni a úctou. U Černonožců, kteří byli dosud zaměřeni jenom na krev a krveprolévání, zřídil misijní stanici. Ale P. De Smet, který se vrátil do Saint - Louis zpátky, byl nucen ustoupit, protože musel poslouchat své představené, kteří ho chtěli ustanovit generálním prokurátorem a propagátorem pro všechny jezuitské misie. S tímto titulem podnikl roku 1847 novou cestu do Evropy, která byla korunována úspěchem.

Uklidnění Siouxů

Po sedmém, pohnutém překročení Atlantiku se P. De Smet s radostí dověděl, že mu bylo dáno svolení, aby vykonal cestu k Siouxům, které velmi chtěl poznat. Po dlouhém a namáhavém přechodu „špatných oblastí“ objevil kmen, který právě oslavoval krvavé vítězství. Proto byl velkým náčelníkem „Rudá

P. Pierre - Jean De Smet obklopen katechumeny
Malba z muzea „Staré katedrály“ ze Saint Louis, Missouri.

ryba“ přátelsky přijat. Ve skutečnosti byl náčelník zoufalý, protože jeho dcera byla právě unesena bojovníky jiného kmene. Náš misionář se začal modlit, obětoval mši svatou a už brzy se dívka vrátila zpátky. Byla v zuboženém stavu a vyprávěla, jakým podivuhodným způsobem vyvázla. Siouxové, kteří byli dojati působením křesťanských modliteb, prosili o náboženské vzdělání.

Oficiální vyjednávač

V roce 1851, uprostřed útoku na kalifornské zlato, svolal prezident Spojených států všechny náčelníky ohrožených kmenů na východě Rocky Mountains do Fort Laramie v Nebrasce. P. De Smet byl pozván jako expert, s jeho mapami, s jeho cennými poznámkami... a s jeho modlitbami. Díky jeho zprostředkování byla po dvanáctidenní konferenci podepsána dohoda. Indiáni si měli ponechat svá území a za to slíbit, že nebudou bránit cestování bílých pionýrů směrem na Západ. Byla pro ně stanovena výše odškodnění. Od roku 1852 do roku 1858 musel P. De Smet překonat celou řadu zkoušek. Všechny ho držely daleko od jeho indiánských přátel. Chtěli z něho za každou cenu udělat biskupa, což by ho ovšem odvedlo od jeho hlavního poslání. Kromě toho měl znovu cestovat do Evropy, aby získal peníze. Tam mluvil s velkou láskou o svých milovaných divoších, takže získal asi stovku apoštolů pro Ameriku, pro Nový svět. Jako prokurátor byl kritizován pro „příliš velkorysé spravování majetku pro indiány“. Bral svůj kříž pokorně a stával se ještě soucitnějším k utrpení jiných. Aby mohl znovu vidět své kmeny na Západě, byl připraven v roce 1858 stát se duchovním v armádě generála Harneye, jehož úkol spočíval v tom, aby potlačil revoltu indiánů, kteří byli vydrancováni osadníky. Našemu apoštolu nenásili se podařilo roku 1859 ve Fort Vancouveru dosáhnout podržení indiánských náčelníků z Oregonu, protože byl v jejich očích „jediným bělochem, který nemá rozštěpený jazyk“. Smutný se vrátil zpátky, protože vláda odmítla jeho návrh řešení – dát indiánům úrodnou půdu. Tak byl teď odsou-

zen k tomu, aby vegetovali v „rezervacích“, které byly polopouštěmi.

Válka a odštěpení (1861 - 1865)

V průběhu této strašné občanské války překročil P. De Smet, vybavený průchozím povolením, třikrát linii nepřátelských stran, aby navštívil kmeny na horní Missouri a oživil misijní stanice v Oregonu. Šel osobně k prezidentu Lincolnovi, aby vymohl subvence ve výši 10 000 dolarů, které byly indiánům zaručeny. V roce 1862 se zúčastnil velké inspekční cesty, na které ho doprovázelo 90 společníků. Byli napadeni 600 Siouxy, kteří se vzbouřili, protože dohody nebyly dodrženy. Sám jim vyšel naproti. Protože byl jejich náčelníkovi znám, přijali ho bojovníci přátelsky. Obrovské ohně signalizovaly všem kmenům jeho přítomnost. Byla to triumfální pastorační cesta, která trvala dva měsíce. Poté, co překonal tisíc nebezpečí a absolvoval za osm měsíců 5700 km, přišel zcela vyčerpán do Saint-Louis. Na úspěšné cestě Belgií v roce 1865 ho liberální ministr Rogier jmenoval Rytířem Leopoldova řádu. Jak byl šťasten, když potom mohl všechny podpory, které nasbíral, přinést svým misijním stanicím!

Nová misie k uklidnění

V roce 1867 vzplanulo povstání indiánů znova, protože byla americkými generály napadena podepsaná mírová smlouva. Tentokrát se se Siouxy spojili Čejeni a Černonožci. P. De Smet byl poslán jako zplnomocněnec vlády na konferenci do Fort - Rice. Odmítl jakoukoliv odměnu. Naštěstí jednal přímo se slavným Sedícím Býkem. Šel k němu a k jeho 500 bojovníkům a vyvěsil svoji vlajku míru, na níž byla uvedena jména Ježíše a Marie, obklopená zlatými hvězdami. Vzhledem k jeho úspěchu byli generálové ve svých zprávách plni obdivu. Indiáni chovali skutečně přátelství a úctu k „Černému oděvu“. Všechno toto se ale dělo na úkor jeho zdraví. V roce 1868 se musel rychle sbalit, aby se kromě jiného poradil s dobrým lékařem v Belgii.

P. Pierre - Jean De Smet slouží mši svatou u indiánského kmene Siouxů.

Konec jednoho velikána

V letech 1872 - 1873 musel starý misionář vykonat pro své chráněnce poslední cestu do Evropy. I když už se přes Atlantik plavil několikrát, tentokrát se mu udělalo velice zle. „Mašina je už úplně rozhrkaná,“ takové bylo jeho sebehodnocení. Nemoc ho upoutala v Saint - Louis. Odtud psal a odpovídal svým milým indiánům. Jeho dopisy, které po více než 40 let posílal do Evropy, byly zveřejněny a jsou známy široké veřejnosti. Přesto zaujímal v běžném životě stále poslední místo. Zářící dobrotou, žil velmi chudě a poslouchal své představené jako dítě. Všichni ho ale chtěli slyšet, misionáře z Divokého západu, který se stal pro Američany hvězdou. Až do své smrti se staral „Černý oděv“ i dále o své indiánské misionáře. Zemřel 23. května 1876 a odevzdal svoji krásnou duši Bohu, kterého tak miloval a k jehož cti tolik pracoval. Ihned se ozvaly po celé Severní Americe řeči lítosti a chvály. Noviny nejrůznějšího zaměření prohlašovaly tentokrát jednohlasně, že P. Pierre - Jean De Smet „byl jedním z nejneúnavnějších a nejpodnikavějších misionářů křesťanské civilizace“.

*Z Maria heute 2/2014
Překlad podle Světla 20/2014*

Dostihy

Opakovalo se to sobotu co sobotu. Rodina Vondrákova vyrazila na autobus. Mířila za prarodiči na venkov, aby unikla z klokotu města. Autobus jel v 9.20 hodin. Vondrákovi se vyřítili z paneláku vždy pět minut po deváté. Cesta, která trvala svižnou chůzí dvacet minut, měla být stihnuta za patnáct. Rodinka vždy věřila, že to tentokrát nějak zvládne, ale pravidelně v 9.10 její členové znervózňeli. Nejdříve to postihlo matku: „Určitě nám to ujede.“ - „Marie, nepanikař. Stíháme,“ uklidňoval ji pan Vondrák. Ve stíhacím závodě už měli svou praxi. Obtížení několika taškami cupitali na krok od sebe, aby se vzájemně nepletli pod nohy, a tak jejich tažení za autobusem zabralo vždycky celý chodník. Jako valící se kameny zrychlovali s každou minutou svou chůzi. Ale v 9.15 byla situace už neudržitelná. „Běžte!“ štěkl otec, kterému už na čele vyrazil první pot. Malý synek trochu poposkočil, ale ještě zvolnil a ohlédl se. Už pokolikáté čekal na otcovo ujistění: „Běžte, jinak nám to tentokrát ujede!“ To byl signál i pro mladší sestřičku. Obě děti vyrazily jako chrti, kteří se mají zakousnout do kořisti - do jediného sobotního spoje do zapadlé vísky - a držet ji, dokud lovci nedorazí.

Autobusák pan Kovář každou sobotu vždycky v 9.19 spatřil v zatáčce u autobusového nádraží dvě běžící dětské postavy. Když byly vzdáleny tak padesát metrů, tak, aby jim udělal radost, nastartoval autobus. Zvuk motoru vybičoval nožky malého Honzika do neuvěřitelných kmitů a svou slábnoucí sestřičku nechal za sebou. „Prosím... mohl byste počkat... tatka s mamkou... ještě na cestě!“ chrлил ze sebe udýchaně, když vběhl do dveří autobusu.

Tak se to opakovalo každou sobotu. Běžící Honzík, za ním sestřička a po minutě čekání dobiehal supící otec s taškami a peloton uzavírala maminka. „Málem nám to ujelo!“ hlásil hrdě vítěz dostihů. Když už seděli celí zadýchaní na sedadle, snažil se tatínek nabýt zpět poztrácenou autoritu. „Příště musíme vyrazit o pět minut dřív! Ty tašky musí být zabalené už večer!“ pronášel rezolutně.

Příští týden po ránu ale opět uvěřili oné výzvě, že by to šlo za 15 minut stihnout. Jejich trápení skončilo až po pádu komunismu, kdy jim tento jediný sobotní spoj zrušili.

Jako v hospodě

„Stará Beta zemřela,“ řekla hned první večer babička dětem, které k ní přijely na prázdniny. Seděly spolu u stolu a mastily karty, lizaný mariáš, pily šumák z püllitru, který byl hezky napěněný. Takhle to viděly, že to hrají chlapi v hospodě přes ulici, když tam zašly se strejdou se džbánkem pro pivo. Babičce šla karta a děti jí to přály. Bylo hezké pozorovat, jak se jí v zápalu hry potí čelo a jak do sebe klopí „pivo“ jako v hospodě U Bernardů. Jenže do této večerní pohody vtrhla nečekaná novina o strašlivé smrti staré Alžběty Gruberové. Byla to původem Němka, kterou neodsunuli, protože nikomu nevadila. Stará panna, která bydlela na kraji vsi, hned vedle babičky, a snad s nikým nebyla nikdy ve pří. A najednou nežije. Šlo o první setkání dětí s neúprosnou smrtí, která sekla kosou těs-

ně vedle nich. To se jich dotklo. „Kde je?“ ptaly se. „V nebi u Pána Boha,“ řekla babička. „Vyprávěj, babi, jak se to stalo?“ Tu příhodu si ono léto nechávaly vyprávět skoro obden - u karet i před spaním, střídavě s Erbenovými pohádkami.

„Beta měla u nohou dlouhé nehty, proto si je koukejte stříhat. Dlouhým nehtem si ve spánku asi nějak rozřízla křečovou žílu. Probudilo ji mokro v posteli. Peřiny byly celé od krve, obě nohy zalité krví, a tak rychle vzala punčochu a začala si podvazovat levou nohu. Utáhla uzel, jak nejvíc mohla, a pak vysílením padla do peřin. A jak kvaltovala a byla celá rozešpalá, špatně se podívala a omylem si podvázala opačnou nohu. Pak asi chudák omdlela a vykrvácela. Ráno ji našli v posteli. Mysleli si, že se usmívá, tak sladce spala. Až na ty krvavé peřiny. Taková hubená stařenka a bylo z ní krve jako z vola,“ řekla zamyšleně babička a dlouze se napila šumivého moku. A děti se přidaly. Taková historka se přece musí pořádně zapít. Jako v hospodě.

Čarovná vůně

Jsou vůně, ze kterých se vám zatočí hlava. Vůně vláhého večera, kdy už slunce zašlo, ale ještě není tma, kdy se v šeru vracíš z pole s vozem, který je plně naložený čerstvě posečeným jetelem. Večerní chlad se láme při pohledu na blízkou chalupu - její komín vysílá k nebi hřejivé znamení. Za chvíli budu sedět doma v teple u stolu a bude mi chutnat všechno, co ta chalupa vynese ze svých zásob. A zatím jetel voní a jeho vůně prostupuje až k srdci, které se až zajíkne. Až teď, na voze, tak čaruje a provoní tvou cestu domů večerní ztichlou krajinou, tím podmanivým klidem, který ti sevře srdce. Chtěl bys tu chvíli podržet, ale sotva si ji uvědomíš, prchá ti mezi prsty. Už není. To, cos cítil, bylo štěstí. Prchavý okamžik prožření, jaké to jednou možná bude...

Ještě několikrát jsem tě potkal, ty čaroději několika vteřin, ale nikdy jsi už nebyl tak silný, omamný a čistý, jako při tom večerním návratu domů s fůrou vrchovatě naloženého jetele.

Malí bankéři

Vondrákovi měli vždycky hluboko do kapsy. Jejich spořivost byla ale někdy až marnivá. Když dostali od příbuzných bednu jablek, musela se nejdříve sníst ta naťukla, aby neshnila. Než se dostali k těm zdravým, byla už nahnilá. Když se děti ve škole ptali, co je jejich největší pochoutkou, malá Klárka Vondrákova hrdě prohlásila: „My doma máme nejraději kosti.“ Opečená vepřová žebra na kmíně s chlebem jsou opravdu pochoutkou, ale nikdo to ve třídě neznal, ani paní učitelka, která prý měla nejraději knedlíky s vajíčkem. „Měli byste Klárce domluvit, vykládá takové věci, které nedokážu dětem vysvětlit. V naší socialistické vlasti přece lidé nejedí kosti. Co by tomu řekl soudruh inspektor, kdyby přišel do hodiny.“ Vždycky před výplatou rodiče u dětí vyzvídali, kolik mají drobných v kasičce a zda by tu padesátikorunu od babičky mohly na pár dní postrádat. Byl to měsíční rituál a děti se cítily být v tu chvíli nesmírně důležité a s gestem dobře naladěného bankéře půjčovaly... a bez úroků.

Splněný sen

Velkým snem pana Vondráka bylo mít nějaký aspoň malý baráček. Ale kde na to vzít? Věděl, že je to utopie, vždyť každý měsíc sotva vyšli s výplatou, a tak aspoň neškodně snil. Po pádu komunismu se ale věci změnily – a s nimi také plat pana Vondráka. Objevily se nové, dříve netušené možnosti. Chytila ho strašná vášeň: kupoval všechny možné inzertní časopisy, postával za výlohami realitních kanceláří a vyhlížel vysněný domeček. Když na nějaký pěkný kápl, šel rovnou na věc. Rozjel se na místo a vydával se za vážného zájemce o koupi. Těžko říct, nakolik svému postavení věřil a nakolik si to jen vychutnával. Prodávající obvykle roztál a hned jeho nožky ochotně kmitaly po baráku a ukazoval „kupci“ dům od střechy až po sklep. Pan Vondrák s výrazem majitele dolů rozvážně prohlížel všechny místnosti. Bystře odhalil kdejaký nedostatek. „A tady máte prasklou dlaždici... nezatéká vám dolů?“ Majitel zablekotal, že si toho vůbec nevšiml. A pan Vondrák hned vydal pokyn, že by rád viděl půdu. „Jé, vy tu máte vosí hnízdo. To je špatné. To asi máte někde díru...“ Poté obvykle přišla řada na moučník, kávu či likér – to aby prodávající kupce lépe naladil před závěrečným rozhodnutím. Pan Vondrák měl ty chvíle obzvlášť rád. A pak přišla konečně řeč na cenu. „Milion a půl,“ řekl majitel a dodal, že je ochoten i něco slevit. „Kolik?“ zeptal se v naději pan Vondrák. „Padesát tisíc, když si ty drobnosti opravíte sám.“ Měl za to, že takové nabídky nelze odolat. Pan Vondrák vstal a se slovy: „Brzy se vám ozvu,“ odešel s pocitem morálního vítěze.

Doma svolal ke stolu celou rodinu a vyzvídal. „Kolik seženeš? Petře, tobě by mohli půjčit v bance tak čtyřista tisíc!“ tipoval pan Vondrák. „Co blázníš, táti, v bance mi půjčí akorát sto tisíc a to budu muset mít ručitele a zástavu,“ bránil se syn. „Jak to dělají ti, kterým půjčí na fabriku a oni ji pak přivedou na buben?“ kroužil hlavou pan Vondrák nad neúprosnými podmínkami peněžních ústavů. „Kláro, co ty?“ obrátil se na dceru. „Mám ušetřeno padesát tisíc a pak mám stavební spoření...“ – „To je málo,“ usoudil otec a pak posmutněle dodal: „No nic, ale taková výhodná koupě to mohla být.“

Tak tomu bylo bezmála deset let. Své spanilé jízdy po barácích přerušil pan Vondrák jen v zimě, aby načerpal síly do nové sezóny. A pak zjara znovu. Pokaždé si vykračoval jako gróf, jako by vždy koncem měsíce neměl průvan v peněženice, jako by mohl bez mrknutí oka na dřevo vysázet potřebný obnos.

Až jednoho dne se mu sen nečekaně splnil. Hezký domek, nízká cena, lepší finanční situace dětí a hlavně prodej na tři splátky. Půl roku po zaplacení poslední splátky zjistili panu Vondrákovi rakovinu. Číhala v záloze už léta, ale jako by čekala, až si splní svůj velký sen. Člověk si musí v životě splnit aspoň jeden sen, aby neměl pocit, že ho prožil naprázdno. Ta mrcha pak postupovala velmi rychle, vykryla všechny obranné manévry, ale počínala si ještě milosrdně, aby ho stačila skosit dřív, než by zjistil, že mu za domkem povedou silniční obchvat. „To by opravdu nepřežil,“ řekla později bezelstně jeho žena.

Jan Paulas, Cyrilo - Metodějský kalendář 2011

Uložte si do paměti a do kalendáře

Československý Festival

Piknik Československo-Amerického Kongresu
v neděli 27. července 2014

Pout' k P. Marii do Lisle

v neděli 3. srpna 2014

Piknik Ústředny Moravských Spolků

v neděli 10. srpna 2014

Piknik na zahradě misie

Hraje Dixielandový orchestr z České republiky
v neděli 24. srpna 2014

Výroční piknik České misie

v neděli 8. září 2014

75. Moravský den v sobotu a v neděli 20. a 21. září 2014

Pout' na Holy Hill ve Wisconsinu v neděli 28. září 2014

October fest v klubu misie Výstava a ochutnávka piva v sobotu a v neděli 11. a 12. října 2014

Folkový večer v klubu misie Hrají Verunka a Luboš Stránici z České republiky v sobotu 1. listopadu 2014

The Gifts of the Holy Spirit

Today we begin a series of catecheses on the gifts of the Holy Spirit.

You know that the Holy Spirit constitutes the soul, the life blood of the Church and of every individual Christian. He is the Love of God who makes of our hearts his dwelling place and enters into communion with us. The Holy Spirit abides with us always, he is always within us, in our hearts.

The Spirit himself is "the gift of God" *par excellence* (see Jn 4:10). He is a gift of God, and he in turn communicates various spiritual gifts to those who receive him.

The Church identifies seven, a number which symbolically speaks of fullness, completeness; they are those we learn about when we prepare for the sacrament of confirmation and which we invoke in the ancient prayer called the "Sequence of the Holy Spirit."

The gifts of the Holy Spirit are: wisdom, understanding, counsel, fortitude, knowledge, piety and fear of the Lord.

The first gift of the Holy Spirit according to this list is, therefore, wisdom. But it is not simply human wisdom, which is the fruit of knowledge and experience.

In the Bible we are told that Solomon, at the time of his coronation as king of Israel, had asked for the gift of wisdom (see 1 Kings 3:9).

And wisdom is precisely this: it is the grace of being able to see everything with the eyes of God. It is simply this: it is to see the world, to see situations, circumstances, problems, everything through God's eyes. This is wisdom.

Sometimes we see things according to our liking or according to the condition of our heart, with love or with hate, with envy. No, this is not God's perspective.

Wisdom is what the Holy Spirit works in us so as to enable us to see things with the eyes of God. This is the gift of wisdom.

And obviously this comes from intimacy with God, from the intimate relationship we have with God, from the relationship children have with their Father.

And when we have this relationship, the Holy Spirit endows us with the gift of wisdom. When we are in communion with the Lord, the Holy Spirit transfigures our heart and enables it to perceive all of his warmth and predilection.

The Holy Spirit thus makes the Christian "wise." Not in the sense that he has an answer for everything, that he knows everything, but in the sense that he "knows" about God, he knows how God acts, he knows when something is of God and when it is not of God; he has this wisdom which God places in our hearts.

The heart of the wise man in this sense has a taste and savor for God.

And how important it is that there be Christians like this in our communities! Everything in them speaks of God and becomes a beautiful and living sign of his presence and of his love.

And this is something that we cannot invent, that we cannot obtain by ourselves. It is a gift that God gives to those who make themselves docile to the Holy Spirit.

We have the Holy Spirit within us, in our heart. We can listen to him.

We can listen to him.

If we listen to the Holy Spirit, he teaches us this way of wisdom, he endows us with wisdom, which is seeing with God's eyes, hearing with God's ears, loving with God's heart, directing things with God's judgement.

This is the wisdom the Holy Spirit endows us with, and we can all have it. We only have to ask it of the Holy Spirit.

*By Pope Francis
From general audience
St. Peter's Square in Vatican*

Picturesque Regions of Ancestral Homeland

South Bohemia 2

Among many colorful regions of the Czech Republic that we have visited so far, it is the southernmost tip of Bohemia that seems to offer the most enchanting views to both native and foreign visitors. We shall continue to explore, albeit vicariously, this charming enclave of land, arguably without parallel.

Pelhřimov

This attractive little town has retained its medieval appearance with defense walls and two tower gates and the Gothic church of St. Bartolomew. The town square has houses with Renaissance and Baroque façades and pediments. The house number 13, originally built in the Baroque style was redesigned by architect Pavel Janák in the Cubist style, rare in this "neck of the woods", in 1913-15.

Peculiar attraction of Pelhřimov is its Festival of Records and Curious Performances, held in mid-June for those who want to earn a place in the Guinness Book of World Records. Some of these unusual feats are documented in the Museum of Records located in one of the town's Gothic gates. Visitors taller than 205 cm (80 in) and adults shorter than 145 cm (57 in) or those measuring more than 135 cm (53 in) around the waist, are admitted free of charge.

Červená Lhota Castle

This castle enjoys an exceptionally scenic location being built on an island at the center of a small lake. The gothic castle was remodeled in the 16th century into a Renaissance residence. In the early 17th century the island was linked with the mainland by a stone bridge and the castle roof was covered with red tiles while its walls retained their red color. Consequently, the name was changed from Nová Lhota to Červená Lhota. In 1945 the castle was seized from the private owners by the Czechoslovak state and turned first into a children's hospital and later into a cultural establishment open to visitors.

Pluhův Žďár

One mile south of Červená Lhota is a 14th century fortress, transformed in the 18th century into a Baroque residence. The last owners of the mansion before World War II were the president Edvard Beneš and his brother Vojta. After the war president Beneš used to spend his leisure hours at Sezimovo Ústí but his family descendants regained possession of the villa in Pluhův Žďár in 1992 where they actually welcome visitors.

Vyšší Brod Monastery

In the middle of the 13th century the powerful Rožmberk family founded a Cistercian monastery here. The completion of the entire complex took the whole of the next century, when the famous architect, Peter Parler, was invited to help with its construction.

The damage inflicted by the Hussite army in 1422 was soon repaired due to the monastery's effective fortifications. During the 17th and 18th centuries new Baroque buildings were added to the older parts of the church. The Communists closed the monastery in 1950, imprisoning the monks. Since the 1990s it has been undergoing major renovations.

The most beautiful room is the Chapter House dating from 1285-1300, its vaulted ceiling supported by a single column. Also very impressive is the Rococo library, entered by a hidden door, decorated with frescoes and topped with a ceiling adorned with gold leaf. It houses 70,000 volumes. Inside the Church of the Assumption of Virgin Mary (Nanebevzetí Panny Marie), the aisles and the church sacristy have beautiful Gothic vaults. The main altarpiece dates from 1644-46. The works of art found in the monastery are of the highest quality. They include the Madonna of Vyšší Brod from 15th century, which was only recently returned to the Cistercians by the National Gallery in Prague.

The outer buildings of the monastery now house a Postal Museum (Poštovní muzeum) devoted to the history of mail delivery in Bohemia since 1526, including uniforms and post coaches.

Sgraffito-decorated house in Slavonice

Slavonice

Situated close to the Austrian border, is a pleasant, sleepy little town with a street layout preserved unchanged since the 13th century. An exceptional number of its Gothic and Renaissance houses feature decorative sgraffito and opulent gables. Two of the houses at the Dolní náměstí (Lower Square) are particularly stunning with their beautiful ground floor vaulted ceilings. At the Horní náměstí (Upper Square) there is a house whose first floor rooms are decorated with 16th century wall paintings depicting scenes from the Apocalypse.

Jindřichův Hradec

One of the most beautiful towns in South Bohemia, situated among medieval fish ponds, Jindřichův Hradec lies slightly off the main tourist track. It was founded in the 13th century by the lords of Hradec.

Beside the Vajgar fish pond lies the impressive castle, once the main residence of the powerful dynasty. Originally a Gothic building, it was made into a Renaissance palace by Italian architects in the late 16th century. They designed and constructed perhaps the most iconic feature of the castle complex, a music pavilion called Rondel. The interior of this building is decorated with the family tree tracing the descent of Adam II of Hradec from the biblical Adam. Such claim seems to defy further comments.

Tony Jandáček

*Photo on back page:
Rondel and Castle in Jindřichův Hradec*

